Umarni na Kashin Kai

Bishop*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
Bishop ga Al'ummai, karkashin Umarnin Manzanci

Kaisariya Filibbi, inda Bitrus ya shaida Yesu cewa shi ne Kiristi, inda kuma Ubangijinmu ya ba almajiransa Mabuɗan Mulkin Sama, inda kuma ya fara kiran almajiransa su ɗauki gicciyensu su bi shi. Mattiyu 16:13–24 (SRDK).

Hoto: American Colony Photo Department, tsakanin 1898 da 1914. Library of Congress, G. Eric and Edith Matson Photograph Collection (mallakar jama'a).

"...In wani zai bi ni, dole yă mūsanta kansa, ya ɗauki gicciyensa kowace rana, ya bi ni."

Luka 9:23 (SRDK)

Al'ada ce ga ikkilisiyoyi da kuma bishop-bishop ɗaiɗai, da ma ƙungiyoyin duniya, su bayyana abin da duniya take kira "bayanin manufa." Na gaskata cewa wannan al'ada tana ba da bayani, tana kuma da amfani. Amma, a cikin hidimar bishara, na gaskata ya fi dacewa a kira shi Bayanin Umarni na Kashin Kai. Yaɗa bishara da aikin Mulkin Sama sun sha bamban ƙwarai da aikin kasuwanci mai neman riba, ko ma na ƙungiya marar neman riba a cikin duniya. Ko da yake mukan ɗauki waɗansu al'adun duniya a cikin Ikkilisiya domin sauƙi, akwai waɗansu abubuwa da ya kamata a kebe su, saboda haka kuma su zama masu tsarki.

Yanzu zan bayyana abin da nake gani a matsayin kirana a cikin hidimar Ubangijinmu Yesu Kiristi.

Kafin in yi haka, ina furtawa a fili, da ƙarfin hali, ba tare da neman gafara ba, cewa na gaskata da Yesu Kiristi, makaɗaicin Ɗan Allah Uba wanda yake cikin sama,[1] da kuma Ruhu Mai Tsarki, wanda Yesu Kiristi ya aiko mana sa'ad da ya hau zuwa hannun dama na Allah.[2] Ni na Yesu ne. Shi ne Ubangijin raina. Shi ne Shugabana, shi kaɗai kuma nake bauta wa.[3] Na ƙi Shaiɗan da dukan ayyukansa,[4] ina kuma ba da ɗaukaka da girma da yabo ga Allah Mafi Ɗaukaka ta wurin Ɗansa, Ubangijinmu Yesu Kiristi.[5]

Bayanin Umarni na Kashin Kai

Zuwa ga Ikkilisiya, Jikin Kiristi, da take a warwatse[6] a cikin mulkoki goma[7]:

1. Ni bishop ne cikin Gadon Manzanni; an kebe ni ta wurin ɗibiya hannuwa a kaina,[8] cikin jerin magada da aka rubuta tabbacinsu, marasa yankewa, bishop bayan bishop,[9] har zuwa huɗu daga cikin manzannin nan goma sha biyu na farko, har zuwa Manzo Bulus, har zuwa kuma biyar daga cikin manzanni saba'in da Ubangijinmu da Mai Cetonmu Yesu Kiristi ya aika da kansa,[10] kuma an bayyana kowane jeri a wannan shafin yanar gizo domin kowa ya bincika.

2. Ban da rike Matsayin Bishop a cikin Ikkilisiyar Yesu Kiristi,[11] an kira ni, an kuma shafe ni a matsayin magatakardan Mulkin Sama, wanda Yesu ya yi maganarsa a cikin Nassosi.[12] Ina da kira na musamman na rubuta koyarwa domin amintattun Kiristoci, maimakon yin kiwon ikkilisiya, ko yin wadansu ayyukan hidima, shafe-shafen da wadansu suke da su.[13]

3. Domin cika Matsayin Bishop, ina aiwatar da Matsayin Mabudai, kamar yadda Ubangijinmu ya ba manzanninsa da magadansu wannan matsayi.[14]

4. Ina koyar da koyarwa ta gaskiya, wadda Yesu Kiristi, Ubangijinmu da Mai Cetonmu, ya danka,[15] wadda kuma aka yi wa fassarar da ba daidai ba, aka tsarma ta, aka karkatar da ita,[16] aka mai da ita abin cinikin abubuwa masu tsarki,[17] aka kuma mai da ita makami domin a yi amfani da ita a matsayin hujjar kisa, da sata, da barna a dukan zamanai.[18]

5. Ina gyara koyarwar karya a duk inda aka same ta, ko da zarafi, ko babu zarafi,[19] kuma amincina ga Yesu Kiristi kadai yake, Sarkin sarakuna.[20]

6. Ina gane annabawan karya, da manzannin karya, da malaman karya,[21] ina kuma fuskantar koyarwarsu ta karya, ina tsawata musu sosai, don su zama sahihai a wajen bangaskiya.[22]

7. A matsayina na bishop kuma magatakardan Mulki, ina amfani da Maganar Allah domin in rushe wuraren mafaka masu karfi na abokin gaba,[23] wadansunsu suna bad da kamanni kamar ayyukan mala'ikan haske,[24] suna rudin mutane da yawa.[25]

8. Ina yada Maganar Allah ga dukan al'ummai, kamar yadda takamaiman umarnin Ubangijinmu Yesu ya nufa.[26]

9. Ba na bauta wa wata darika, ba kuwa na goyon bayan wata; ina bauta wa Ikkilisiya daya ta Yesu Kiristi da koyarwar da aka bayar tun farko,[27] ina karbar koyarwa da al'adun da suka jitu da Maganarsa,[28] ina kuma kin koyarwar da mutane suka kago, domin abubuwan da aljanu suke koyarwa ne.[29]

10. Ina kira, ina kuma aiki, domin hadin kan Kiristoci a cikin Jikin Kiristi,[30] domin mu iya jure matsananciyar wahala mai muni da take zuwa[31] a kwanakin mulkoki goma[32] da kuma a mulkin Magabcin Kiristi.[33]

11. Ba na yi muku wa'azin wata sabuwar bishara ba, ina tunawa sosai da kalmomin Bulus: "Amma ko mu, ko mala'ika daga sama ya yi wa'azin wata bishara dabam da wadda muka yi muku, bari yă zama la'ananne har abada! Kamar yadda muka riga muka faɗa, haka yanzu ma ina ƙara cewa in wani yana muku wa'azin wata bishara dabam da wadda kuka karɓa, bari yă zama la'ananne har abada!"[34]

12. Ina magana ga al'ummai a matsayin bishop da aka keɓe domin hidimar Kiristi,[35] ba tare da kula da iyakokin ɗarikoki ba, domin babu su a zamanin Kiristi,[36] an kuma ƙirƙiro su ne domin gudanar da Ikkilisiya bisa tsari.[37] Da yake ina riƙe da Matsayin Bishop, kuma ni ba ɗan wata ɗarika ba ne, ina komawa ga umarnin Kiristi na asali, wato, yin bishara ga al'ummai,[38] domin dukan mutane su zo ga sanin gaskiya, gaskiyar kuma ta 'yantar da su.[39]

Bayanan ƙarshe

An ɗauko Nassi daga Littafi Mai Tsarki na Sabon Rai Don Kowa (SRDK). Kalmomin Kiristi, tare da alamomin zancensu, an buga su da ja. ANF = Ante-Nicene Fathers; NPNF2 = Nicene and Post-Nicene Fathers, Second Series; Easton = B. S. Easton, The Apostolic Tradition of Hippolytus (1934).

1 Yohanna 3:16 (SRDK) "Gama Allah ya ƙaunaci duniya sosai har ya ba da wanda yake Ɗaya kuma Makaɗaicin Ɗansa domin duk wanda ya gaskata da shi kada yă hallaka sai dai yă sami rai madawwami." Yohanna 1:14 (SRDK) "Kalman ya zama mutum, ya kuwa zauna a cikinmu. Muka ga ɗaukakarsa, ɗaukaka ta wanda yake Ɗaya kuma Makaɗaici, wanda ya zo daga wurin Uba, cike da alheri da gaskiya." Yohanna 1:18 (SRDK) "Ba wanda ya taɓa ganin Allah, sai dai Allah da yake Ɗaya da kuma Makaɗaici wanda yake a gefen Uba, shi ne ya bayyana shi." 1 Yohanna 4:9 (SRDK) "Ga yadda Allah ya nuna ƙaunarsa a cikinmu, Allah ya aiki makaɗaici Ɗansa zuwa duniya domin mu rayu ta wurinsa."

2 Yohanna 16:7 (SRDK) "Amma gaskiya nake gaya muku. Don amfaninku ne zan tafi. Sai ko na tafi, in ba haka ba Mai Taimakon nan ba zai zo muku ba. Amma in na tafi, zan aiko shi gare ku." Yohanna 14:26 (SRDK) "Amma Mai Taimako, Ruhu Mai Tsarki, wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai koya muku kome, zai kuma tuna muku duk abin da na faɗa muku." Yohanna 15:26 (SRDK) "Sa'ad da Mai Taimako ya zo, wanda zan aiko muku daga wurin Uba, Ruhun gaskiya wanda yake fitowa daga wurin Uba, zai ba da shaida game da ni." Markus 16:19 (SRDK) "Bayan Ubangiji Yesu ya yi musu magana, sai aka ɗauke shi zuwa sama, ya kuma zauna a hannun dama na Allah." Ayyukan Manzanni 1:9 (SRDK) "Bayan ya faɗi wannan, sai aka ɗauke shi sama a idanunsu sai wani girgije ya rufe shi daga ganinsu." Ayyukan Manzanni 2:33 (SRDK) "An ɗaukaka shi zuwa ga hannun dama na Allah, ya karɓi alkawarin Ruhu Mai Tsarki daga Uba, ya kuma zubo abin da yanzu kuke gani kuke kuma ji." Ibraniyawa 1:3 (SRDK) "Ɗan

shi ne hasken ɗaukakar Allah, shi ne kuma ainihin kamanninsa, yana riƙe da dukan abubuwa ta wurin kalmarsa mai iko. Bayan ya yi tsarkakewa don zunubai, sai ya zauna a hannun daman Maɗaukaki a sama."

3 Mattiyu 4:10 (SRDK) "...Yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi kaɗai kuma za ka bauta wa." Yohanna 13:13 (SRDK) "Kuna ce da ni 'Malam' da kuma 'Ubangiji,' daidai ne kuwa, gama haka nake." Mattiyu 6:24 (SRDK) "Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu. Ko dai yă ƙi ɗaya, yă ƙaunaci ɗaya, ko kuwa yă yi aminci ga ɗaya, sa'an nan yă rena ɗayan. Ba dama ku bauta wa Allah, ku kuma bauta wa kudi gaba ɗaya." Romawa 14:8 (SRDK) "In muna rayuwa, muna rayuwa ne ga Ubangiji; in kuma muna mutuwa, muna mutuwa ne ga Ubangiji. Saboda haka, ko muna a raye ko muna a mace, mu na Ubangiji ne." 1 Korintiyawa 6:19–20 (SRDK) "Ba ku san cewa jikin nan naku haikalin Ruhu Mai Tsarki ba ne wanda yake cikinku yake kuma daga Allah? Ku ba na kanku ba ne; saye ku fa aka yi da tsada, saboda haka, sai ku girmama Allah da jikinku." *Shaidar Polycarp* 9 (ANF 1): "Shekara tamanin da shida ke nan ina bauta masa, bai kuwa taɓa yi mini wani lahani ba: to, ta yaya zan saɓi Sarkina da Mai Cetona?" (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

4 1 Yohanna 3:8 (SRDK) "...Dalilin da ya sa Ɗan Allah ya bayyana kuwa shi ne don yă rushe aikin Iblis." Yaƙub 4:7 (SRDK) "Saboda haka, ku miƙa kanku ga Allah. Ku yi tsayayya da Iblis, zai kuwa guje ku." Afisawa 6:11 (SRDK) "Ku yafa dukan kayan yaƙin da Allah yake bayarwa, don ku iya kāre kanku daga dabarun Shaiɗan." Hippolytus, *Al'adar Manzanni* 21 (Easton): "Na ƙi ka, Shaiɗan, da dukan bayinka da dukan ayyukanka." (an fassara daga rubutun Turanci na Easton) Tertullian, *De Spectaculis* 4 (ANF 3): "muna ba da shaida a fili cewa mun ƙi Iblis, da alfarmarsa, da mala'ikunsa." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 3) Cyril na Urushalima, *Darasin Koyarwa* 19 (Na Asirai 1), 4–8 (NPNF2 7): "...ana umartarka ka ce, hannunka a miƙe zuwa gare shi kamar yana nan, 'Na ƙi ka, Shaiɗan.' ... Sa'an nan a jimla ta biyu ana koya maka ka ce, 'da dukan ayyukanka.'" (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 7)

5 Ru'uya ta Yohanna 5:13 (SRDK) "...Gare shi mai zama a kan kursiyin da kuma ga Ɗan Ragon yabo da girma da ɗaukaka da iko, sun tabbata har abada abadin!" 1 Timoti 1:17 (SRDK) "Bari girma da ɗaukaka su tabbata har abada abadin ga Sarki madawwami, wanda ba ya mutuwa, wanda ba a ganinsa, wanda kuma shi ne kaɗai Allah! Amin." Yahuda 25 (SRDK) "Gare shi kuma, shi da yake kaɗai Allah Mai Cetonmu, ta wurin Yesu Kiristi Ubangijinmu, bari ɗaukaka, daraja, iko da mulki, su tabbata a gare shi, tun farkon zamanai, yanzu, da har abada abadin! Amin." Romawa 16:27 (SRDK) "ɗaukaka ta tabbata har abada ga Allah, wanda shi ne kaɗai mai hikima ta wurin Yesu Kiristi! Amin." "Allah Mafi Ɗaukaka": Farawa 14:18–20 (SRDK) "Sai Melkizedek sarkin Salem ya kawo burodi da ruwan inabi. Shi firist ne na Allah Mafi Ɗaukaka, ya albarkaci Abram yana cewa, "Allah Mafi Ɗaukaka Mahaliccin sama da ƙasa yă albarkace Abram. Kuma albarka ta tabbata ga Allah Mafi Ɗaukaka wanda ya ba da maƙiyanka a hannunka." Sa'an nan Abram ya ba shi kashi ɗaya bisa goma na kome." Markus 5:7 (SRDK) "Ya yi ihu da babbar murya ya ce, "Ina ruwanka da ni Yesu, Ɗan Allah Mafi Ɗaukaka? Ka rantse da Allah cewa ba za ka ba ni azaba ba!"" Luka 8:28 (SRDK) "Da ya ga Yesu, sai mutumin ya ɗaga murya da ƙarfi, ya fāɗi a gabansa, yana ihu cewa, "Ina ruwanka da ni, Yesu, Ɗan Allah Mafi Ɗaukaka? Ina roƙonka, kada ka ba ni wahala!"" Ayyukan Manzanni 16:17 (SRDK) "Wannan yarinya kuwa ta bi Bulus da kuma sauranmu, tana ihu tana cewa, "Waɗannan mutane bayin Allah Mafi Ɗaukaka ne, suna sanar da ku hanyar ceto.""

6 Yaƙub 1:1 (SRDK) “...Zuwa ga kabilan nan goma sha biyu, da suke warwartse a cikin al’ummai. Gaisuwa mai yawa.” 1 Bitrus 1:1 (SRDK) “...baƙi a duniya, da suke a warwatse ko’ina a Fontus, Galatiya, Kaffadokiya, Asiya da kuma Bitiniya...” Yohanna 11:52 (SRDK) “...amma don yă tattaro ’ya’yan Allah da suke warwatse ma, su zama ɗaya.” Yohanna 10:16 (SRDK) “Ina da waɗansu tumaki da ba na wannan garken ba ne. Dole ne in kawo su su ma. Za su saurari muryata, za su kasance garke guda ɗaya, makiyayi guda kuma.” Ayyukan Manzanni 8:4 (SRDK) “Waɗanda aka wartsar suka yi ta wa’azin maganar a duk inda suka tafi.”

7 Daniyel 2:41–44 (SRDK) “Ka kuma ga an yi ƙafafun da yatsotsin da baƙin ƙarfe gauraye da yumɓu, wato, mulkin zai rabu, amma zai kasance da ƙarfi kamar na baƙin ƙarfe da yake gauraye da yumɓu. Kamar yadda yatsotsin rabi na ƙarfe rabi kuma na yumɓu ne, haka wannan mulki zai zama rabi mai ƙarfi rabi kuma marar ƙarfi. Kamar dai yadda ka ga ƙarfen ya gauraye da yumɓu, haka mutanen za su zama a gauraye amma ba za su haɗu da juna ba, kamar yadda baƙin ƙarfe da yumɓu ba su haɗuwa. “A lokacin mulkin waɗannan sarakunan, Allah na sama zai kafa mulki da ba zai taɓa rushewa ba, ba kuma za a ba ma waɗansu mutane ba. Zai ragargaje waɗannan mulkokin da kuma kawo su ga ƙarshe, amma shi wannan mulki zai dawwama har abada.” Daniyel 7:7 (SRDK) “Bayan haka, a cikin wahayina da dare na duba, a gabana kuwa ga dabba ta huɗu, wadda take da bantsoro da banrazana da kuma iko ƙwarai. Tana da manyan haƙoran ƙarfe; ta ragargaje ta cinye abin da ta kama, ta kuma tattaka duk abin da ya rage a ƙarƙashin ƙafafunta. Ta bambanta da dukan sauran dabbobin da suka riga ta, tana kuma da ƙahoni goma.” Daniyel 7:20 (SRDK) “Na kuma so in gane game da ƙahonin nan guda goma da suke a kanta da kuma game da ƙahon nan da ya fito, wanda aka tumɓuke ƙahoni uku a gabansa, ƙahon nan da yake da idanu da bakin da yake furta manyan maganganun fariya, wanda ya yi kamar ya fi sauran girma.” Daniyel 7:24 (SRDK) “Kahonin nan goma, sarakuna ne goma waɗanda za su taso daga wannan mulki...” Ru’uya ta Yohanna 12:3 (SRDK) “Sai wata alama ta bayyana a sama, wani babban jan maciji mai kawuna bakwai da ƙahoni goma da rawani bakwai a kan kawunansa.” Ru’uya ta Yohanna 13:1 (SRDK) “Macijin kuwa ya tsaya a bakin teku. Sai na ga wata dabba tana fitowa daga teku. Tana da ƙahoni goma da kawuna bakwai, da kuma rawani goma a ƙahoninta, a kowane kai kuwa akwai sunan saɓo.” Ru’uya ta Yohanna 17:3 (SRDK) “Sa’an nan mala’ikan ya ɗauke ni cikin Ruhu zuwa hamada. A can na ga mace zaune a kan wata jan dabbar da aka rufe da sunayen saɓo tana kuma da kawuna bakwai da ƙahoni goma.” Ru’uya ta Yohanna 17:7 (SRDK) “Sa’an nan mala’ikan ya ce mini, “Don me kake mamaki? Zan bayyana maka asirin macen nan da dabbar da take hawa, wadda take da kawuna bakwai da ƙahoni goma.” Ru’uya ta Yohanna 17:12 (SRDK) “Kahonin nan goma da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karɓi mulki ba, amma waɗanda na sa’a guda za su karɓi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar.” Ru’uya ta Yohanna 17:13 (SRDK) “Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu.” Ru’uya ta Yohanna 17:16–17 (SRDK) “Dabbar da kuma ƙahoni goma da ka gani za su ƙi jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma ƙone ta da wuta. Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tă yi mulki, sai lokacin da kalmomin Allah sun cika.” Irenaeus, *Martani ga Koyarwar Karya* V.26.1 (ANF 1): “sarakuna goma da za su taso a lokacin, waɗanda za a raba daular da take mulki yanzu [a duniya] a tsakaninsu.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Hippolytus, *A kan Kiristi da Magabcin Kiristi* 25, 27–28 (ANF 5): “ƙahoni goma na dabba ta huɗu an rarraba su a kan mulkoki goma.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 5) Lactantius, *Koyarwa ta Allah* VII.16 (ANF 7): “sai sarakuna goma sun taso a lokaci guda, waɗanda za su raba duniya, ba don su yi mulkinta ba, sai dai don su cinye ta.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 7) *Wasikar*

Barnabas 4 (ANF 1): “Mulkoki goma za su yi mulki a bisa duniya, wani ƙaramin sarki kuma zai taso bayansu, wanda zai ƙasƙantar da uku daga cikin sarakunan a ƙarƙashin ɗaya.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

8 1 Timoti 4:14 (SRDK) “Kada ka yi sakaci da baiwarka, wadda aka ba ka ta wurin saƙon annabci sa’ad da ƙungiyar dattawa suka ɗibiya hannuwa a kanka.” 2 Timoti 1:6 (SRDK) “Saboda haka, ina so in faɗakar da kai, ka lura baiwan nan ta Allah, wadda take tare da kai ta wurin ɗibiya maka hannuwana.” 1 Timoti 5:22 (SRDK) “Kada ka yi garajen ɗibiya hannuwa, kada kuma ka yi tarayya a cikin zunuban waɗansu. Ka kiyaye kanka da tsarki.” Ayyukan Manzanni 6:6 (SRDK) “Suka gabatar da waɗannan mutane wa manzanni, waɗanda kuwa suka yi addu’a, suka ɗibiya hannuwansu a kansu.” Ayyukan Manzanni 13:3 (SRDK) “Saboda haka bayan suka yi azumi da addu’a, sai suka ɗibiya musu hannuwansu a kansu suka sallame su.” Ayyukan Manzanni 14:23 (SRDK) “Bulus da Barnabas suka naɗa musu dattawa a kowace ikkilisiya, tare da addu’a da azumi, suka miƙa su ga Ubangiji, wanda suka dogara da shi.” Titus 1:5 (SRDK) “...ka kuma naɗa dattawa a kowane gari, yadda na umarce ka.” Hippolytus, *Al’adar Manzanni* 2 (Easton): “bishop-bishop za su ɗibiya hannuwansu a kansa, ƙungiyar dattawa kuma za su tsaya kusa shiru.” (an fassara daga rubutun Turanci na Easton)

9 1 Clement 42 (ANF 1): “suka naɗa nunan fari [na ayyukansu], bayan sun fara gwada su ta wurin Ruhu, su zama bishop-bishop da masu hidima ga waɗanda za su ba da gaskiya daga baya.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) 1 Clement 44: “suka naɗa waɗancan [masu hidima] da aka riga aka ambata, daga baya kuma suka ba da umarni cewa, sa’ad da waɗannan suka yi barcin mutuwa, waɗansu mutane da aka tabbatar da su su gaje su a hidimarsu.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Irenaeus, *Martani ga Koyarwar Karya* III.3.1 (ANF 1): “muna da ikon ƙidaya waɗanda manzanni suka naɗa bishop-bishop a cikin ikkilisiyoyi, da [kuma nuna] jerin magadan waɗannan mutane har zuwa zamaninmu.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) III.3.3: “To, manzanni masu albarka, bayan sun kafa Ikkilisiya suka kuma gina ta, suka danƙa matsayin bishop a hannun Lainus.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Tertullian, *Ka’ida Gaba da Masu Koyarwar Karya* 32 (ANF 3): “bari su buɗe naɗaɗɗen littafin bishop-bishop ɗinsu, da yake gangarowa cikin jerin magada daidai tun daga farko.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 3) Eusebius, *Tarihin Ikkilisiya* III.4 (Lainus) (NPNF2 1): “... Lainus, wanda ya ambata a Wasiƙa ta Biyu zuwa ga Timoti a matsayin abokinsa a Roma, shi ne magajin Bitrus a matsayin bishop na ikkilisiyar can, kamar yadda aka riga aka nuna.” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 1) III.22 (Evodius): “A wannan lokaci an san Ignatius a matsayin bishop na biyu na Antiyok, Evodius kuwa shi ne na farko.” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 1) III.36 (Ignatius): “...Ignatius, wanda aka zaɓa bishop na Antiyok, na biyu a jerin magada bayan Bitrus, wanda kuma mutane masu yawan gaske suke ci gaba da yaba sunansa.” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 1) Cyprian, *Wasiƙa* 26.1 (ANF 5; Oxford 33): “an kafa Ikkilisiya a kan bishop-bishop, kuma kowane aiki na Ikkilisiya yana ƙarƙashin ikon waɗannan shugabanni.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 5)

10 Mattiyu 10:1–4 (SRDK) “Sai ya kira almajiransa goma sha biyu wurinsa ya kuma ba su iko su fitar aljanu, su kuma warkar da kowace irin cuta da rashin lafiya. Ga sunayen manzannin nan goma sha biyu, da fari, Siman (wanda ake kira Bitrus) da ɗan’uwansa Andarawus; Yaƙub ɗan Zebedi da ɗan’uwansa Yohanna; Filibus da Bartolomeyu; Toma da Mattiyu mai karɓar haraji; Yaƙub ɗan Alfayus da Taddayus; Siman Zilot da kuma Yahuda Iskariyot wanda ya bashe Yesu.” Luka 6:13 (SRDK) “Da gari ya waye, sai ya kira almajiransa zuwa wurinsa, ya zaɓi guda goma sha biyu daga cikinsu, waɗanda ya kira su, Manzanni.” (Goma Sha Biyu). Galatiyawa 1:1 (SRDK)

“Bulus manzo, aikakke ba daga wurin mutum ba, ba kuma ta wurin mutane ba, amma ta wurin Yesu Kiristi da kuma Allah Uba, wanda ya tā da Yesu daga matattu.” Ayyukan Manzanni 9:15 (SRDK) “Amma Ubangiji ya ce wa Ananiyas, “Je ka! Wannan mutum zaɓaɓɓen kayan aikina ne don yă kai sunana a gaban Al’ummai da sarakunansu da kuma a gaban mutanen Isra’ila.” Galatiyawa 2:9 (SRDK) “Yaƙub, Bitrus da Yohanna waɗanda suke fitattun ginshiƙai, sun karɓe ni da Barnabas da hannu biyu biyu sa’ad da suka gane alherin da aka ba ni. Suka kuma yarda cewa ya kamata mu tafi wajen Al’ummai, su kuwa su tafi wajen Yahudawa.” (Bulus). Luka 10:1 (SRDK) “Bayan haka, Ubangiji ya naɗa waɗansu mutum saba’in da biyu, ya aike su biyu-biyu, su riga shi yin gaba zuwa kowane gari da kowane wuri da zai shiga.” Luka 10:16 (SRDK) “Wanda ya saurare ku, ni yake saurara. Wanda ya ƙi ku, ni yake ƙi. Amma wanda ya ƙi ni kuwa, ya ƙi wanda ya aiko ni ne.” Eusebius, *Tarihin Ikkilisiya* I.12 (NPNF2 1), game da Saba’in: “Sun ce Taddayus ma yana ɗaya daga cikinsu...” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 1)

11 1 Timoti 3:1 (SRDK) “Ga wata tabbatacciyar magana. In wani ya sa zuciyarsa a kan zama mai kula da ikkilisiya, yana marmarin yin aiki mai daraja ne.” 1 Timoti 3:2–7 (SRDK) “To, dole mai kula da Ikkilisiya yă kasance marar abin zargi, mijin mace guda, mai saukinkai, mai kamunkai, wanda ake girmama, mai karɓan baƙi, mai iya koyarwa, ba mai buguwa ba, ba mai rikici ba sai dai mai hankali, ba mai yawan faɗa ba, ba kuma mai yawan son kuɗi ba. Dole yă iya tafiyar da iyalinsa da kyau, yă kuma tabbata cewa ’ya’yansa suna yin masa biyayya da ladabin da ya dace. (In mutum bai san yadda zai tafiyar da iyalinsa ba, yaya zai iya kula da ikkilisiyar Allah?) Kada yă zama sabon tuba, in ba haka zai zama mai girman kai yă kuma fāɗa cikin irin hukuncin da ya fāɗo wa Iblis. Dole kuma yă kasance da shaida mai kyau ga waɗanda suke na waje, don kada yă zama abin kunya yă kuma fāɗa cikin tarkon Iblis.” Titus 1:7–9 (SRDK) “Da yake an daŋka wa mai kula da ikkilisiya riƙon amana saboda Allah, dole yă zama marar aibi ba mai girman kai ba, ba mai saurin fushi ba, ba mai buguwa ba, ba mai rikici ba, ba kuma mai son ƙazamar riba ba. A maimakon haka dole yă zama mai karɓan baƙi, mai son abu nagari, mai kamunkai, mai adalci, mai tsarki da kuma natsattse. Dole yă riƙe tabbataccen saƙon nan kam-kam yadda aka koyar, don yă iya ƙarfafa waɗansu da sahihiyar koyarwa yă kuma ƙaryata waɗanda suke gāba da shi.” Ayyukan Manzanni 20:28 (SRDK) “Ku lura da kanku da dukan garken da Ruhu Mai Tsarki ya sa ku ku zama masu kula da shi. Ku zama masu kiwon ikkilisiyar Allah, wadda ya saya da jininsa.” Filibbiyawa 1:1 (SRDK) “Bulus da Timoti, bayin Kiristi Yesu, Zuwa ga dukan tsarkaka cikin Kiristi Yesu a Filibbi, tare da masu kula da Ikkilisiya da kuma masu hidima.” 1 Bitrus 5:1–4 (SRDK) “Zuwa ga dattawan da suke cikinku, ina roƙo a matsayin ɗan’uwanku dattijo, mashaidin shan wahalar Kiristi wanda kuma shi ma zai sami rabo cikin ɗaukakar da za a bayyana. Ku zama makiyayan garken Allah da yake a ƙarƙashin kulawarku, kuna hidima kamar masu kula, ba kan dole ba, sai dai da yardar rai, yadda Allah yake so ku zama; ban da kwaɗayin kuɗi, sai dai marmarin yin hidima; ban da nuna iko a kan waɗanda aka daŋka muku amana, sai dai ku zama gurbi ga garken. Sa’ad da kuwa Babban Makiyayin ya bayyana, za ku karɓi rawanin ɗaukaka marar koɗewa.” Ignatius, *Zuwa ga Afisawa* 6 (ANF 1): “ya kamata mu dubi bishop kamar yadda za mu dubi Ubangiji kansa.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Zuwa ga Magnesiyawa* 6: “bishop ɗinku yana shugabanci a matsayin Allah, dattawanku kuma a matsayin taron manzanni.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Zuwa ga Tralliyawa* 3: “Haka kuma, bari kowa ya girmama masu hidima kamar naɗin Yesu Kiristi, bishop kuma kamar Yesu Kiristi, wanda shi ne Ɗan Uba, dattawa kuma kamar majalisar Allah, da taron manzanni. In ba tare da waɗannan ba, babu Ikkilisiya.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Zuwa ga Simirnawa* 8: “Duk inda bishop zai bayyana, a can kuma bari taron [jama’a] su kasance; kamar yadda duk inda Yesu Kiristi yake, a can Ikkilisiya ta Katolika take.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

12 Mattiyu 13:52 (SRDK) “Sa’an nan ya ce musu, “Saboda haka duk malamin dokokin da ya horu game da koyarwar mulkin sama, yana kama da maigida wanda yakan fitar daga ɗakin ajiyarsa sababbin dukiya da kuma tsofaffi.”” Mattiyu 23:34 (SRDK) “Saboda haka ina aika muku da annabawa, da masu hikima da malamai…” Ezra 7:6 (SRDK) “Shi Ezra ɗin ya zo daga Babilon. Shi malami ne ya kuma san Dokar Musa sosai wadda Ubangiji, Allah na Isra’ila ya bayar. Sarki ya ba shi duk abin da ya roƙa, gama Ubangiji Allahnsa yana tare da shi.” Ezra 7:10 (SRDK) “Gama Ezra ya miƙa kansa ga bincike da kuma kiyaye Dokar Ubangiji, da kuma koya wa Isra’ilawa dokoki da kuma umarnan Ubangiji.” Habakkuk 2:2 (SRDK) “Sa’an nan Ubangiji ya amsa ya ce, “Ka rubuta wannan ru’uya ka bayyana ta a fili a kan alluna don mai shela yă ruga da ita, yă kai.” Irmiya 30:2 (SRDK) “Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila, yana cewa, ‘Ka rubuta a cikin littafi dukan maganganun da na yi maka.” Ru’uya ta Yohanna 1:11 (SRDK) “wadda ta ce, “Rubuta a cikin naɗaɗɗen littafi abin da ka gani ka kuma aika ta zuwa ga ikkilisiyoyi bakwai, zuwa Afisa, Simirna, Fergamum, Tiyatira, Sardis, Filadelfiya, da kuma Lawodiseya.”” Ru’uya ta Yohanna 1:19 (SRDK) “Saboda haka, ka rubuta abin da ka gani, abin da yake yanzu, da abin da zai faru nan gaba.”

13 Afisawa 4:11 (SRDK) “Saboda haka Kiristi kansa ya ba wa waɗansu baiwa su zama manzanni, waɗansu su zama annabawa, waɗansu su zama masu wa’azi, waɗansu kuma su zama fastoci, da kuma malamai.” Romawa 12:4–8 (SRDK) “Kamar dai yadda kowannenmu yake da jiki ɗaya da gaɓoɓi da yawa, gaɓoɓin nan kuwa ba aiki iri ɗaya suke yi ba, haka ma a cikin Kiristi mu da muke da yawa mun zama jiki ɗaya, kuma kowace gaɓar ɗan’uwan sauran ne. Muna da baye-baye dabam-dabam, gwargwadon alherin da aka yi mana. In baiwar mutum ta yin annabci ce, sai yă yi amfani da ita gwargwadon bangaskiyarsa. In ta hidima ce; sai yă yi hidima. In kuma ta koyarwa ce, sai yă koyar; in ta ƙarfafawa ce, sai yă ƙarfafa; in kuma ta ba da taimako ce don biyan bukatun waɗansu, sai yă yi haka hannu sake; in ta shugabanci ce, sai yă yi shugabanci da himma; in ta nuna jinƙai ce, sai yă yi haka da fara’a.” 1 Korintiyawa 12:4–11 (SRDK) “Akwai baye-baye iri dabam-dabam, amma Ruhu ɗaya ne. Akwai hidimomi iri-iri, amma Ubangiji ɗaya ne. Akwai aiki iri-iri, amma duk Allah ɗaya ne yake aikata su a cikin dukan mutane. An ba wa kowane mutum bayyanuwar Ruhu don amfanin kowa. Ga wani, an ba shi saƙon hikima ta wurin Ruhu, ga wani baiwar saƙon sani ta wurin wannan Ruhu guda. Ga wani bangaskiya ta wurin wannan Ruhu, ga wani kuma baiwar warkarwa ta wurin wannan Ruhu guda. Ga wani yin ayyukan banmamaki, ga wani annabci, ga wani baiwar rarrabe ruhohi, ga wani baiwar magana da harsuna dabam-dabam, ga wani har wa yau iya fassarar harsuna. Duk waɗannan aiki ne na wannan Ruhu guda, yana kuma ba da su ga kowane mutum, yadda yake so.” 1 Korintiyawa 12:28–29 (SRDK) “A cikin ikkilisiya, da farko dai Allah ya zaɓa waɗansu ya naɗa su su zama manzanni, na biyu annabawa, na uku malamai, sa’an nan masu yin ayyukan banmamaki, sai masu baiwar warkarwa, da masu taimakon waɗansu, da masu baiwar gudanarwa, sa’an nan kuma masu magana da harsuna iri-iri. Shin, duka ne manzanni? Duka ne annabawa? Duka ne malamai? Duka ne suke da baiwar yin ayyukan banmamaki?” 1 Korintiyawa 7:7 (SRDK) “Da ma a ce dukan maza kamar ni suke mana. Sai dai kowa da irin baiwar da Allah ya yi masa; wani yana da wannan baiwa, wani kuwa wancan.” 1 Bitrus 4:10–11 (SRDK) “Kowa yă yi amfani da kowace baiwar da ya samu don kyautata wa waɗansu, cikin aminci yana aikata alherin Allah a hanyoyi dabam-dabam. In wani ya yi magana, ya kamata yă yi ta a matsayin wanda yake magana ainihin kalmomin Allah. In wani yana yin hidima, ya kamata yă yi ta da ƙarfin da Allah ya tanadar, domin a cikin kome a yabi Allah ta wurin Yesu Kiristi. A gare shi ɗaukaka da iko sun tabbata har abada abadin. Amin.” 1 Clement 41 (ANF 1): “’Yan’uwa, bari kowannenku ya gode wa Allah a matsayinsa … ba tare da ya wuce ƙa’idar hidimar da aka shirya masa ba.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Didache* 15.1 (ANF 7): “Saboda haka, ku naɗa wa kanku bishop-bishop da masu hidima da suka cancanci

Ubangiji, mutane masu tawali'u, marasa son kudi, masu gaskiya, waɗanda aka gwada; gama su ma suna yi muku hidimar annabawa da malamai." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 7)

14 Mattiyu 16:18–19 (SRDK) "...Zan ba ka mabuɗan mulkin sama; kome ka daure a duniya zai zama a daure a sama, kome kuma ka kunce a duniya zai zama a kunce a sama." Mattiyu 18:18 (SRDK) "Gaskiya nake gaya muku, duk abin da kuka daure a duniya, za a daure a sama, duk kuma abin da kuka kunce a duniya, za a kunce shi a sama." Yohanna 20:21–23 (SRDK) "Sai Yesu ya sāke ce musu, "Salama tă kasance tare da ku! Kamar yadda Uba ya aiko ni, haka ni ma ina aikan ku." Da wannan sai ya hura musu numfashinsa ya ce, "Ku karɓi Ruhu Mai Tsarki. Duk wanda kuka gafarta wa zunubansa, an gafarta masa ke nan. Duk wanda ba ku gafarta wa ba kuwa, ba a gafarta masa ba ke nan."" Ishaya 22:22 (SRDK) "Zan sa mabudĩn gidan Dawuda a kafaɗarsa; abin da ya buɗe ba mai rufewa, kuma abin da ya rufe ba mai buɗewa." Ru'uya ta Yohanna 1:18 (SRDK) "Ni ne Rayayye, dā na mutu, ga shi kuwa ina a raye har abada abadin! Ina kuma riƙe da mabuɗan mutuwa da na Hades." Ru'uya ta Yohanna 3:7 (SRDK) "Zuwa ga mala'ikan ikkilisiya a Filadelfiya, ka rubuta, Waɗannan su ne kalmomi, na wanda yake mai tsarki da kuma gaskiya, wanda yake riƙe da mabuɗin Dawuda. Abin da ya buɗe ba mai rufewa, abin da kuma ya rufe ba mai buɗewa." Magada: Ayyukan Manzanni 1:20–26 (SRDK) "Bitrus ya ce, "Gama yana a rubuce a cikin Littafin Zabura cewa, " 'Bari wurinsa yă zama babu kowa; kada kowa ya zauna a cikinsa,' kuma, " 'Bari wani ya ɗauki matsayinsa na shugabanci.' Saboda haka dole a zaɓi ɗaya daga cikin mutanen da suke tare da mu duk lokacin da Ubangiji Yesu yake shiga da fita a cikinmu, farawa daga baftisma ta Yohanna har zuwa sa'ad da aka ɗauke Yesu daga gare mu. Gama dole ɗaya daga waɗannan ya zama shaidar tashinsa daga matattu tare da mu." Saboda haka suka gabatar da mutane biyu. Yusuf mai suna Barsabbas (da aka kuma sani da Yustus) da kuma Mattiyas. Sai suka yi addu'a suka ce, "Ubangiji, ka san zuciyar kowa. Nuna mana wanne a cikin waɗannan biyu da ka zaɓa ya karɓi wannan aikin manzanci, wanda Yahuda ya bari don yă tafi wurin da yake nasa." Sa'an nan suka jefa ƙuri'u, ƙuri'ar kuwa ta fāɗo a kan Mattiyas; sai aka sa shi cikin manzannin nan goma sha ɗaya." 2 Timoti 2:2 (SRDK) "Abubuwan da ka ji na faɗa a gaban shaidu masu yawa kuwa ka danƙa wa amintattun mutane waɗanda su ma za su iya koya wa waɗansu." Titus 1:5 (SRDK) "Dalilin da ya sa na bar ka a Kirit shi ne don ka daidaita abubuwan da suka rage da ba a kammala ba, ka kuma naɗa dattawa a kowane gari, yadda na umarce ka." Origen, *Sharhi a kan Mattiyu* XII.10–11, 14 (ANF 9): "Bitrus kaɗai ne Ubangiji ya ba mabuɗan mulkin sama, ba kuwa wani daga cikin masu albarka da zai karɓe su?" da "bari mu ga ta wace ma'ana aka faɗa wa Bitrus, da kowane Bitrus, 'Zan ba ka mabuɗan mulkin sama.'" (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 9) Cyprian, *A kan Haɗin Kan Ikkilisiya* 4–5 (ANF 5): "ga dukan manzanni, bayan tashinsa daga matattu, ya ba da iko daidai"; "Matsayin bishop ɗaya ne, kowanne kuma yana riƙe da sashensa domin dukan." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 5)

15 Yohanna 7:16 (SRDK) "Yesu ya amsa ya ce, "Koyarwata ba tawa ba ce, ta fito ne daga wurin wanda ya aiko ni." Yohanna 12:49–50 (SRDK) "Gama ba don kaina na yi magana ba, Uban da ya aiko ni shi kansa ne ya ba ni umarni a kan abin da zan faɗa da kuma yadda zan faɗe shi. Na san cewa umarninsa yana kai ga rai madawwami. Saboda haka duk abin da na faɗa na faɗe shi ne kamar dai yadda Uba ya ce in faɗa." Yohanna 14:24 (SRDK) "Wanda ba ya ƙaunata ba zai yi biyayya da koyarwata ba. Waɗannan kalmomin da kuke ji ba nawa ba ne; na Uba ne da ya aiko ni." Yohanna 17:8 (SRDK) "Na ba su kalmomin da ka ba ni sun kuwa karɓa. Sun san tabbatacce daga wurinka na fito. Sun kuma gaskata kai ka aiko ni." Mattiyu 28:20 (SRDK) "kuna kuma koya musu, su yi biyayya da duk abin da na umarce ku, kuma tabbatacce, ina tare da ku kullum, har ƙarshen zamani." Yahuda 3 (SRDK) "...ku tsaya da ƙarfi

cikin bangaskiya wadda aka danƙa wa mutane masu tsarki na Allah sau ɗaya tak." 2 Timoti 1:13 (SRDK) "Abin da ka ji daga gare ni, ka kiyaye shi kamar tsarin sahihiyar koyarwa, cikin bangaskiya da ƙauna cikin Kiristi Yesu." Ibraniyawa 2:3 (SRDK) "yaya za mu tsira in muka ƙyale irin wannan babban ceto? Wannan ceto, wanda Ubangiji ne ya fara sanar, aka kuma tabbatar mana ta bakin waɗanda suka ji shi."

16 2 Korintiyawa 2:17 (SRDK) "Ba ma tallar maganar Allah don riba yadda waɗansu mutane da yawa suke yi..." 2 Korintiyawa 4:2 (SRDK) "Ba ruwanmu da ɓoye-ɓoye na munafuncin da suke abubuwan kunya. Ba ruwanmu da ruɗu, ko yin ƙarya da kalmar Allah. Sai dai muna faɗin gaskiya a fili. Ta haka ne kowa zai yi shaidar gaskiyarmu a gaban Allah cikin zuciyarsa." 2 Bitrus 3:16 (SRDK) "Haka yake rubutu cikin dukan wasiƙunsa, yana magana a cikinsu a kan waɗannan al'amura. Wasiƙunsa sun ƙunshi waɗansu abubuwa masu wuyar fahimta, waɗanda jahilai da kuma waɗanda ba tsayayyu ba ne suke murɗe ma'anarsu, kamar yadda suke yi da sauran Nassosi, ta haka suke jawo wa kansu hallaka." Irmiya 8:8 (SRDK) " 'Yaya za ku ce, "Muna da hikima, gama muna da dokar Ubangiji," alhali alƙalamin ƙarya na magatakarda ya yi ƙarya?" Galatiyawa 1:7 (SRDK) "wadda a gaskiya ba bishara ba ce ko kaɗan. Tabbatacce waɗansu mutane suna birkitar da ku, suna kuma ƙoƙari su karkatar da bisharar Kiristi." Maimaitawar Shari'a 4:2 (SRDK) "Kada ku ƙara, kada ku rage daga cikin abin da nake umarce ku. Amma ku kiyaye umarnan nan na Ubangiji Allahnku, da na ba ku." Ru'uya ta Yohanna 22:18–19 (SRDK) "Ina yin wa duk wanda ya ji kalmomin annabcin wannan littafi gargaɗi. Duk wanda ya ƙara wani abu a kansu, Allah zai ƙara masa annoban da aka bayyana a littafin nan. Duk wanda kuma ya yi ragi a kalmomi daga littafin annabcin nan, Allah zai ɗauke rabonsa na itacen rai da kuma na birnin nan mai tsarki, waɗanda aka bayyana a littafin nan." Irenaeus, *Martani ga Koyarwar Karya* I.8.1 (ANF 1): masu koyarwar ƙarya suna sarrafa Nassi kamar mutumin da zai ɗauki siffar sarki da aka yi wa ado da duwatsu masu daraja ya "farfashe ta gutsure-gutsure, ya sake jera duwatsu masu darajar, ya kuma haɗa su ta yadda za su zama siffar kare ko ta dila." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) I.9.4: "suna murɗa su, kamar yadda muka riga muka faɗa, daga ma'ana ta asali zuwa ma'anar da ba ta asali ba." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Tertullian, *Ka'ida Gaba da Masu Koyarwar Karya* 38: "Inda aka sami bambancin koyarwa, a can fa, dole ne a ɗauka cewa akwai ɓata Nassosi da kuma fassarorinsu. ... Wani mutum yana karkatar da Nassosi da hannunsa, wani kuma ma'anarsu ta wurin fassararsa." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 3)

17 Ayyukan Manzanni 8:20 (SRDK) "Bitrus ya amsa ya ce, "Bari kuɗinka ya hallaka tare da kai, domin ka yi tsammani za ka iya saya kyautar Allah da kuɗi!" Ayyukan Manzanni 8:18–23 (SRDK) "Sa'ad da Siman ya ga cewa ana ba da Ruhu ta wurin ɗibiya hannuwan manzannin, sai ya miƙa musu kuɗi, ya ce, "Ni ma ku ba ni wannan iyawa don kowa na ɗibiya wa hannuwana yă karɓi Ruhu Mai Tsarki." Bitrus ya amsa ya ce, "Bari kuɗinka ya hallaka tare da kai, domin ka yi tsammani za ka iya saya kyautar Allah da kuɗi! Ba ruwanka da wannan hidimar, domin zuciyarka ba daidai take a gaban Allah ba. Ka tuba daga wannan mugunta ka kuma yi addu'a ga Ubangiji. Watakila zai gafarta maka don irin tunanin da yake a zuciyarka. Gama na lura kana cike da ɗacin rai kana kuma daure cikin zunubi."" Mattiyu 10:8 (SRDK) "Ku warkar da marasa lafiya, ku tā da matattu, ku tsabtacce kutare, ku kuma fitar da aljanu. A kyauta kuka samu, ku kuma bayar a kyauta." 1 Timoti 6:5 (SRDK) "da yawan tankiya tsakanin mutane masu mugun hali, waɗanda aka raba su da gaskiya, suke kuma tsammani cewa bin Allah wata hanya ce ta samun kuɗi." 1 Timoti 6:10 (SRDK) "Gama son kuɗi shi ne tushen kowane irin mugun abu. Waɗansu mutane, don tsananin son kuɗi, sun baɗe daga bangaskiya suka kuma jawo wa kansu da baƙin ciki iri-iri." Titus 1:11 (SRDK) "Dole a hana su yin magana, domin suna kawo rushewar iyalai ta wurin koyar da abubuwan da bai

kamata su koyar ba don neman ƙazamar riba.” 2 Bitrus 2:3 (SRDK) “Cikin kwaɗayinsu waɗannan malaman ƙarya za su cuce ku da tatsuniyoyin da suka ƙaga. Hukuncinsu yana a rataye a kansu tun da daɗewa, hallakarsu kuma ba ta barci.” Mika 3:11 (SRDK) “Hukunce-hukuncen shugabannin ƙasar na cin hanci ne, firistocinta kuma suna koyarwa don a biya su, annabawanta kuwa suna yin annabci don neman kuɗi. Duk da haka suna jingina a kan Ubangiji suna cewa, “Ba Ubangiji yana tare da mu ba? Ba bala’in da zai zo mana.”” Yohanna 2:16 (SRDK) “Ga masu sayar da tattabaru kuwa ya ce, “Ku kwashe waɗannan daga nan! Don me za ku mai da gidan Ubana kasuwa!”” *Didache* 11.6 (ANF 7): “in ya roƙi kuɗi, shi annabin ƙarya ne.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 7) *Ka’idodin Manzanni* 29 (NPNF2 14): “In wani bishop, ko firist, ko mai hidima, ya sami wannan matsayi ta wurin kuɗi, bari a tuɓe shi da kuma wanda ya naɗa shi...” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 14) Majalisar Chalcedon (451), ƙa’ida ta 2 (NPNF2 14): “In wani Bishop zai naɗa domin kuɗi, ya kuma sayar da alherin da ba a iya sayarwa...” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 14)

18 Yohanna 10:10 (SRDK) “Barawo yakan zo don yă yi sata ne kawai da kisa da kuma ɓarna. Ni kuwa na zo ne don su sami rai, su kuma same shi a yalwace.” Yohanna 16:2 (SRDK) “Za su kore ku daga majami’a; lalle, lokaci yana zuwa da duk wanda ya kashe ku, zai ɗauka yana yin wa Allah hidima ne.” Mattiyu 23:34–35 (SRDK) “Saboda haka ina aika muku da annabawa, da masu hikima da malamai. Waɗansunsu za ku kashe ku kuma gicciye; waɗansu kuma za ku yi musu bulala a majami’unku kuna kuma binsu gari-gari. Ta haka alhakin jinin masu adalcin da aka zubar a duniya, tun daga jinin Habila mai adalci, zuwa jinin Zakariya ɗan Berekiya, wanda kuka kashe tsakanin haikali da bagade zai koma kanku.” Irmiya 23:1–2 (SRDK) ““Kaiton makiyayan da suka hallakar suka kuma warwatsar da tumakin makiyayanta!” In ji Ubangiji. Saboda haka ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila yana ce wa makiyayan da suke lura da mutanena, “Domin kun watsar da garkena kuka kuma kore su ba ku kuma lura da su ba, zan kawo hukunci a kanku saboda muguntar da kuka yi,” in ji Ubangiji.”

19 2 Timoti 4:2 (SRDK) “Ka yi wa’azin Maganar Allah, ka zama a shirye a kullum, ko da zarafi, ko babu zarafi, ka yi gyara, ka kwaɓe, ka kuma ƙarfafa, da matuƙar haƙuri da koyarwa cikin natsuwa.” Titus 1:9 (SRDK) “Dole yă riƙe tabbataccen saƙon nan kam-kam yadda aka koyar, don yă iya ƙarfafa waɗansu da sahihiyar koyarwa yă kuma ƙaryata waɗanda suke gāba da shi.” 1 Timoti 1:3 (SRDK) “Kamar yadda na gargaɗe ka sa’ad da zan je Makidoniya, ka zauna can Afisa domin ka umarci waɗansu mutane kada su koyar da ƙa’idodin ƙarya nan gaba” 2 Timoti 2:25 (SRDK) “Waɗanda suke gāba da shi kuwa dole yă yi musu gargaɗi cikin hankali, da fata Allah zai sa su tuba su kai ga sanin gaskiya,” Afisawa 4:14 (SRDK) “An yi wannan kuwa don kada mu koma zama kamar yara, muna ta canja zukatanmu game da abin da muka gaskata don kawai wani ya faɗa mana wani abu dabam, ko domin wani ya yi wayo ya ruɗe mu, ya sa ƙarya ta zama kamar gaskiya.” Ayyukan Manzanni 20:28–31 (SRDK) “Ku lura da kanku da dukan garken da Ruhu Mai Tsarki ya sa ku ku zama masu kula da shi. Ku zama masu kiwon ikkilisiyar Allah, wadda ya saya da jininsa. Na san cewa bayan na tafi, mugayen kyarketai za su shigo cikinku ba za su kuwa ƙyale garken ba. Ko cikinku ma mutane za su taso su karkatar da gaskiya don su jawo wa kansu almajirai. Saboda haka ku zauna a faɗake! Ku tuna cewa shekara uku, dare da rana ban taɓa fasa yin wa kowannenku gargaɗi ba, har da hawaye.” Polycarp, *Zuwa ga Filibbiyawa* 7 (ANF 1): “Saboda haka, bari mu bar banzar mutane da yawa, da koyarwarsu ta ƙarya, mu koma ga maganar da aka danƙa mana tun daga farko...” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1); Ignatius, *Zuwa ga Magnesiyawa* 8 (ANF 1): “Kada a ruɗe ku da baƙin koyarwa, ko da tsofaffin tatsuniyoyi, waɗanda ba su da amfani.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

20 Ru'uya ta Yohanna 19:16 (SRDK) "...Sarkin sarakuna da Ubangijin iyayengiji." Ru'uya ta Yohanna 17:14 (SRDK) "Za su yi yaƙi da Ɗan Ragon, sai dai Ɗan Ragon zai ci nasara a bisansu domin shi ne Ubangijin iyayengiji, Sarkin sarakuna, tare da shi kuwa kirayayunsa, zaɓaɓɓunsa da kuma amintattu masu binsa za su kasance." 1 Timoti 6:15 (SRDK) "wanda Allah zai kawo a daidai lokaci, Allah, mai albarka wanda yake kaɗai Mai Mulki, Sarkin sarakuna da Ubangijin iyayengiji," Ayyukan Manzanni 5:29 (SRDK) "Bitrus da sauran manzannin suka amsa suka ce, "Dole ne mu yi wa Allah biyayya a maimakon mutane!" Kolossiyawa 3:24 (SRDK) "Kun san cewa zai ba ku gādo a matsayin ladanku. Ubangiji Kiristi ne fa kuke bauta wa." Mattiyu 6:24 (SRDK) "Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu. Ko dai yă ƙi ɗaya, yă ƙaunaci ɗaya, ko kuwa yă yi aminci ga ɗaya, sa'an nan yă rena ɗayan. Ba dama ku bauta wa Allah, ku kuma bauta wa kuɗî gaba ɗaya."

21 Mattiyu 7:15–16, 20 (SRDK) "Ku yi hankali da annabawan ƙarya. Sukan zo muku da kamannin tumaki, amma daga ciki mugayen kyarketai ne. Ta wurin aikinsu za ku gane su..." Mattiyu 24:11 (SRDK) "annabawan ƙarya da yawa za su firfito su kuma rudî mutane da yawa." Mattiyu 24:24 (SRDK) "Gama Kiristi masu yawa na ƙarya, da annabawan ƙarya za su firfito, su kuma aikata manyan alamu da ayyukan banmamaki don su rudî har da zaɓaɓɓu ma in zai yiwu." 1 Yohanna 4:1 (SRDK) "Abokaina ƙaunatattu, ba kowane ruhu za ku gaskata ba, sai dai ku gwada ruhohi don ku ga ko daga Allah ne, domin annabawan ƙarya da yawa sun fito duniya." 2 Korintiyawa 11:13 (SRDK) "Gama irin waɗannan mutane manzannin ƙarya ne, ma'aikata ne masu rudî, sun ɓad da kamanni kamar su manzannin Kiristi ne." 2 Bitrus 2:1–3 (SRDK) "Amma a dā akwai annabawan ƙarya a cikin mutane, kamar yadda za a sami malaman ƙarya a cikinku. A ɓoye za su shigar da karkataccen koyarwa mai hallaka, har ma su yi mūsun Ubangiji mai iko duka wanda ya saye su suna kawo wa kansu hallaka farat ɗaya. Da yawa za su bi hanyoyinsu na rashin kunya su kuma sa a rena hanyar gaskiya. Cikin kwaɗayinsu waɗannan malaman ƙarya za su cuce ku da tatsuniyoyin da suka ƙaga. Hukuncinsu yana a rataye a kansu tun da daɗewa, hallakarsu kuma ba ta barci." Yahuda 4 (SRDK) "Na faɗa haka ne domin waɗansu mutanen da aka rubuta hukuncinsu tun dā sun shiga cikinku a ɓoye. Su fa marasa tsoron Allah ne. Su ne waɗanda suka mai da alherin Allahnmu ya zama dalilin yin fasikanci, suna kuma mūsun Yesu Kiristi wanda shi ne Makaɗaici Mai Iko Duka da kuma Ubangijinmu." Ayyukan Manzanni 20:29–30 (SRDK) "Na san cewa bayan na tafi, mugayen kyarketai za su shigo cikinku ba za su kuwa ƙyale garken ba. Ko cikinku ma mutane za su taso su karkatar da gaskiya don su jawo wa kansu almajirai." 1 Timoti 4:1–2 (SRDK) "Ruhu a sarari ya faɗa cewa a kwanakin ƙarshe waɗansu za su watsar da bangaskiya su bi ruhohi masu ruɗu da kuma abubuwan da aljanu suke koyarwa. Irin koyarwan nan tana zuwa ne daga waɗansu munafukai maƙaryata, waɗanda aka yi wa lamirinsu kaca-kaca." Maimaitawar Shari'a 13:1–5 (SRDK) "In wani annabi ko mai mafarkai, ya bayyana a cikinku, ya kuma yi muku shelar wata alama mai banmamaki ko al'ajabi, in kuwa alamar, ko al'ajabin da annabin ya yi faɗin ya faru, ya kuma ce, "Bari mu bi waɗansu alloli (allolin da ba ku sani ba) mu kuma yi musu sujada," kada ku saurari kalmomin wannan annabi ko mai mafarki. Ubangiji Allahnku yana gwada ku ne don yă sani ko kuna ƙaunarsa da dukan zuciyarku da kuma dukan ranku. Ubangiji Allahnku ne za ku bi, shi ne kuma za ku girmama. Ku kiyaye umarnansa, ku kuma yi masa biyayya; ku bauta masa, ku kuma manne masa. Dole a kashe wannan annabi ko mai mafarki, domin ya yi wa'azin tawaye ga Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar, ya fanshe ku daga ƙasar bauta; gama annabin nan ya yi ƙoƙari yă juye daga hanyar da Ubangiji Allahnku ya umarce ku, ku bi. Dole ku fid da mugu daga cikinku." Maimaitawar Shari'a 18:20–22 (SRDK) "Amma duk annabin da ya ɗauka cewa yana magana da sunana a kan wani abin da ban umarce shi ya faɗa ba, ko kuwa wani annabin da ya yi magana da sunan waɗansu alloli, dole a kashe shi." Mai yiwuwa ku ce wa kanku, "Yaya za mu san

cewa wannan saƙo ba Ubangiji ne ya faɗa ba?” In abin da annabin ya furta da sunan Ubangiji bai faru ba, ko bai zama gaskiya ba, saƙo ne da Ubangiji bai faɗa ba ke nan. Wannan annabi ya yi rashin hankali ne kawai. Kada ku ji tsoronsa.” Irmiya 23:16–32 (SRDK) “Ga abin da Ubangiji Maɗaukaki yana cewa, “Kada ku saurari abin da annabawan suke muku annabci; suna cika ku da sa zuciyar ƙarya. Suna maganar wahayi daga tunaninsu, ba daga bakin Ubangiji ba. Suna cin gaba da ce wa waɗanda suka rena ni, ‘Ubangiji ya ce za ku zauna lafiya.’ Ga duka waɗanda suke bin taurin zukatansu kuwa sukan ce, ‘Babu lahanin da zai same ku.’ Amma wane ne a cikinsu ya taɓa tsaya a majalisar Ubangiji yă ga ko ya ji maganarsa? Wa ya saurari ya kuma ji maganarsa? Ga shi, hadarin Ubangiji zai taso cikin hasala guguwa tana kaɗawa a kan kawunan mugaye. Fushin Ubangiji ba zai kau ba sai ya aikata nufin zuciyarsa. A kwanakin masu zuwa za ku gane sarai. Ban aiki waɗannan annabawa ba, duk da haka sun tafi da saƙonsu; ban yi musu magana ba, duk da haka sun yi annabci. Amma da a ce sun tsaya a majalisata, da sun yi shelar maganata ga mutanena sun kuma juyar da su daga mugayen hanyoyinsu da kuma daga mugayen ayyukansu. “Ni ɗin Allah na kusa ne kawai,” in ji Ubangiji, “ba Allah na nesa ba? Akwai wanda zai iya ɓuya a lungu har da ba zan iya ganinsa ba?” In ji Ubangiji “Ban cika sama da ƙasa ba?” In ji Ubangiji. “Na ji abin da annabawa suna cewa su da suke annabcin ƙarya a sunana. Suna cewa, ‘Na yi mafarki! Na yi mafarki!’ Har yaushe wannan zai ci gaba a cikin zukata annabawa masu ƙarya, waɗanda suke annabcin ruɗun tunaninsu? Suna tsammanin mafarkan da suke faɗa wa juna za su sa mutane su manta da sunana, kamar yadda kakanninsu suka manta da sunana ta wurin yin wa Ba’al sujada. Bari annabin da ya yi mafarki ya faɗa mafarkinsa, amma bari wanda yake da maganata ya yi ta da aminci. Gama me ya haɗa ciyawa da alkama?” In ji Ubangiji. “Maganata ba wuta ba ce,” in ji Ubangiji, “kuma kamar gudumar da kan ragargaza dutse? “Saboda haka,” in ji Ubangiji, “Ina gāba da annabawan da suke satar maganganuna daga juna. I,” in ji Ubangiji, “Ina gāba da annabawan da suke kaɗa harsunansu sa’an nan su ce, ‘Ubangiji ne ya furta.’ Tabbatacce, ina gāba da waɗannan da suke annabci mafarkan karya,” in ji Ubangiji. “Suna faɗarsu suna ɓad da mutanena da ƙarairayinsu na rashin hankali, duk da haka ban aike su ba, ban kuwa umarce su ba. Ba su amfani wannan mutane ba ko kaɗan,” in ji Ubangiji.” Ezekiyel 13:1–9 (SRDK) “Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, “Dan mutum, yi annabci a kan annabawan Isra’ila waɗanda suke annabci yanzu. Ka faɗa wa waɗanda suke annabci bisa ga ra’ayinsu cewa, ‘Ku ji maganar Ubangiji! Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yake faɗa, Kaiton wawaye annabawan da suke bin ruhunsu kuma ba su ga kome ba! Annabawanki, ya Isra’ila, suna kama da diloli a kufai. Ba ku haura don ku rushe katanga don ku gyara gidan Isra’ila saboda ya tsaya daram a yaƙi a ranar Ubangiji ba. Wahayoyinsu ƙarya ne suna yin dubansu na ƙarya ne. Sukan ce, Ubangiji ya furta, alhali kuwa Ubangiji bai aike su ba; duk da haka sukan sa zuciya ga cikawar maganarsu. Ba ku ga wahayin ƙarya kuka kuma faɗa yin duban ƙarya sa’ad da kuka ce, “Ubangiji ya furta,” ko da yake bai yi magana ba? “ ‘Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa saboda maganganunku na ƙarya da wahayinku na ƙarya, ina gāba da ku, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Hannuna zai yi gāba da annabawan da suke ganin wahayin ƙarya suna kuma yin duban ƙarya. Ba za su kasance cikin taron mutanena ba, ba kuwa za a rubuta su a littafin gidan Isra’ila ba, ba za su shiga ƙasar Isra’ila ba. Ta haka za ku san cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka.” Ru’uya ta Yohanna 2:2 (SRDK) “Na san ayyukanka, faman aikinka da daurewarka. Na san cewa ba ka iya haƙuri da mugayen mutane, ka gwada waɗanda suke cewa su manzanni ne, alhali kuwa ba haka ba ne, ka kuwa tarar cewa su na ƙarya ne.” *Didache* 11–12 (ANF 7): “Amma duk wanda ya ce a cikin Ruhu, Ba ni kudî, ko wani abu dabam, kada ku saurare shi...” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 7) Hermas, *Umarni* 11 (ANF 2): “Ka gwada mutumin da yake cewa an hure shi ta wurin ayyukansa da rayuwarsa.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 2) Ignatius, *Zuwa ga Afisawa* 7: “Gama waɗansu sun saba da

ɗaukar sunan [Yesu Kiristi] da mugunyar yaudara, alhali kuwa suna aikata abubuwan da ba su dace da Allah ba; waɗanda dole ku guje su kamar yadda za ku guje wa namomin jeji." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Zuwa ga Afisawa* 9: "Duk da haka, na ji labarin waɗansu da suka wuce daga nan zuwa wurinku, suna da koyarwar ƙarya, waɗanda ba ku bari su shuka a cikinku ba, amma kuka toshe kunnuwanku, don kada ku karɓi abubuwan da suka shuka..." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Zuwa ga Tralliyawa* 6 (ANF 1): "kamar waɗanda suke ba da guba mai kisa a cikin ruwan inabi mai daɗi." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) *Zuwa ga Simirnawa* 4–5: "Amma ina tsare ku tun da wuri daga waɗannan namomi a siffar mutane, waɗanda ba kawai kada ku karɓe su ba, amma, in mai yiwuwa ne, kada ma ku haɗu da su... Waɗansu cikin rashin sani suna musunsa, ko kuma a maimakon haka shi ne ya musunce su, da yake su masu kare mutuwa ne maimakon gaskiya." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Justin Mashaidi, *Tattaunawa da Trypho* 35 (ANF 1): "akwai mutane da yawa, abokaina, waɗanda, suna zuwa a cikin sunan Yesu, suka koyar da a faɗi a kuma aikata abubuwa na rashin tsoron Allah da na saɓo." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

22 Titus 1:13 (SRDK) "...Saboda haka, sai ka tsawata musu sosai, don su zama sahihai a wajen bangaskiya," Titus 1:10–11 (SRDK) "Gama akwai 'yan tawaye da yawa, masu surutun banza da masu ruɗi, musamman ƙungiyar masu kaciya. Dole a hana su yin magana, domin suna kawo rushewar iyalai ta wurin koyar da abubuwan da bai kamata su koyar ba don neman ƙazamar riba." Titus 3:10 (SRDK) "Ka gargaɗe mutumin da yake kawo tsattsaguwa sau ɗaya, ka kuma gargaɗe shi sau na biyu. Bayan haka, kada wani abu yă haɗa ka da shi." Romawa 16:17–18 (SRDK) "Ina roƙonku, 'yan'uwa, ku yi hankali fa da masu raba tsakani, saɓanin koyarwar da kuka koya, suna sa tuntuɓe. Ku yi nesa da su. Gama irin waɗannan mutane ba sa bautar Ubangijinmu Kiristi, sai dai cikinsu. Ta wurin yaudara da kuma daɗin baki, suna ruɗin marasa wayo." 1 Timoti 5:20 (SRDK) "Amman waɗannan dattawa waɗanda suke yin zunubi kuwa sai ka kwaɓe su a gaban jama'a, don saura su ji tsoro." 2 Yohanna 10–11 (SRDK) "Duk wanda ya zo wurinku bai kuma kawo koyarwan nan ba, kada ku karɓe shi a gidanku ko ku marabce shi. Duk wanda ya karɓe shi yana tarayya da mugun aikinsa ke nan." Afisawa 5:11 (SRDK) "Ku yi nesa da ayyukan duhun da mutane suke yi, a maimakon haka, ku tona su." Galatiyawa 2:11 (SRDK) "Sa'ad da Bitrus ya zo Antiyok, na tsawata masa ido da ido don laifinsa a fili yake." Filibbiyawa 3:2 (SRDK) "Ku yi hankali da waɗancan karnuka, waɗancan mutane masu aikata mugunta, waɗancan masu yankan jiki." Polycarp, *Zuwa ga Filibbiyawa* 7 (ANF 1): "duk wanda bai shaida cewa Yesu Kiristi ya zo cikin jiki ba, shi magabcin Kiristi ne..." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

23 2 Korintiyawa 10:4–5 (SRDK) "Makaman da muke yaƙi da su, ba makamai na duniya ba ne. Sai dai na ikon Allah ne, masu rushe wuraren mafaka masu ƙarfi. Muna ka da masu gardama da kowane tunanin ɗaga kai da yake kafa kansa gāba da sanin Allah..." Afisawa 6:11–17 (SRDK) "Ku yafa dukan kayan yaƙin da Allah yake bayarwa, don ku iya kāre kanku daga dabarun Shaiɗan. Gama ba da mutane da suke nama da jini ne muke yaƙi ba. Muna yaƙi ne da ikoki, da hukumomi, da masu mulkin duhu, da kuma a ikokin da suke cikin a sararin sama. Saboda haka sai ku yafa dukan kayan yaƙi na Allah, domin sa'ad da ranar mugun nan ta zo, ku iya yin tsayin daka, bayan kuma kuka gama kome, ku dāge. Saboda haka fa ku dāge, ku sa gaskiya tă zama ɗamararku, adalci yă zama sulkenku, shirin kai bisharar salama yă zama kamar takalmi a ƙafafunku. Ban da waɗannan kuma, ku ɗauki garkuwar bangaskiya, wadda za ku iya kashe dukan kibiyoyin wutar Mugun nan da ita. Ku kuma ɗauki hular kwano na ceto, da takobin Ruhu, wato, Maganar Allah." Ibraniyawa 4:12 (SRDK) "Maganar Allah tana da rai, tana kuma da ƙarfin aiki. Ta fi kowane takobi mai baki biyu kaifi. Maganarsa takan ratsa har ciki-ciki, tana raba rai da ruhu,

gaɓoɓi da kuma ɓargon ƙashi; har sai ta tone ainihi wane ne muke." Irmiya 1:10 (SRDK) "Duba, yau na naɗa ka a kan al'ummai da mulkoki don ka tumɓuke ka kuma rusar, ka hallaka ka kuma kakkaɓe, ka gina ka kuma shuka." Irmiya 23:29 (SRDK) ""Maganata ba wuta ba ce," in ji Ubangiji, "kuma kamar gudumar da kan ragargaza dutse?" Farawa 3:4–5 (SRDK) "Maciji ya ce wa macen, "Tabbatacce ba za ku mutu ba. Gama Allah ya san cewa sa'ad da kuka ci daga itacen idanunku za su buɗe, za ku kuma zama kamar Allah, ku san abin da yake mai kyau da abin da yake mugu."" Yohanna 8:44 (SRDK) "Ku na ubanku ne, Iblis, kuna kuwa so ku aikata abin da ubanku yake so. Shi mai kisankai ne tun farko. Ba ruwansa da gaskiya, gama gaskiya ba ta cikinsa. Yayinda yake ƙarya, yana yin halinsa ne, gama shi maƙaryaci ne, uban ƙarairayi kuma." Mattiyu 23:34–35 (SRDK) "Saboda haka ina aika muku da annabawa, da masu hikima da malamai. Waɗansunsu za ku kashe ku kuma gicciye; waɗansu kuma za ku yi musu bulala a majami'unku kuna kuma binsu gari-gari. Ta haka alhakin jinin masu adalcin da aka zubar a duniya, tun daga jinin Habila mai adalci, zuwa jinin Zakariya ɗan Berekiya, wanda kuka kashe tsakanin haikali da bagade zai koma kanku." Luka 11:49–51 (SRDK) "Saboda haka, Allah a cikin hikimarsa ya ce, 'Zan aika musu da annabawa da manzanni. Za su kashe waɗansu, su kuma tsananta wa waɗansu.' Saboda haka, alhakin jinin dukan annabawa da aka kashe, tun farkon duniya, yana kan wannan zamani, wato, tun daga jinin Habila, har zuwa jinin Zakariya, wanda aka kashe tsakanin bagade da mazauni. I, ina gaya muku, alhakinsu duka yana kan wannan zamani."

24 2 Korintiyawa 11:14 (SRDK) "Ba abin mamaki ba ne, gama Shaiɗan kansa ma yana ɓad da kamanni kamar shi mala'ikan haske ne." 2 Korintiyawa 11:15 (SRDK) "Don haka, ba abin mamaki ba ne, in bayin Shaiɗan sun ɓad da kamanni kamar su bayin adalci ne. A ƙarshe, za a sāka musu gwargwadon ayyukansu." Athanasius, *Rayuwar Antony* 25, 35–36 (NPNF2 4): aljanu suna "ɗaukar kamannin masu keɓewa don ibada suna kuma yin kamar maganar mutane masu tsarki"; kuma, game da wahayi na gaskiya, "a maimakon haka sai farin ciki marar misaltuwa ya zo, da annashuwa, da ƙarfin hali, da sabon ƙarfi, da natsuwar tunani"; game da mugayen ruhohi, "tsoro a zuciya, hargitsi da ruɗewar tunani, da karayar zuciya." (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 4)

25 Mattiyu 24:5 (SRDK) "Gama mutane da yawa za su zo cikin sunana, suna cewa, 'Ni ne Kiristi,' za su kuwa ruɗi mutane da yawa." Mattiyu 24:11 (SRDK) "annabawan ƙarya da yawa za su firfito su kuma ruɗi mutane da yawa." Mattiyu 24:24 (SRDK) "Gama Kiristi masu yawa na ƙarya, da annabawan ƙarya za su firfito, su kuma aikata manyan alamu da ayyukan banmamaki don su ruɗi har da zaɓaɓɓu ma in zai yiwu." Ru'uya ta Yohanna 12:9 (SRDK) "Aka jefar da ƙaton jan macijin ƙasa, tsohon maciji nan da ake kira Iblis, ko Shaiɗan, wanda ya ɓad da dukan duniya. Aka jefar da shi ƙasa, tare da mala'ikunsa a duniya." 2 Tessalonikawa 2:9–11 (SRDK) "Zuwan mai tawayen nan zai zama ta wurin aikin Shaiɗan da aka bayyana cikin kowane irin ayyukan banmamaki, alamu da abubuwan banmamaki na ƙarya, da kuma cikin kowace irin muguntar da take ruɗin waɗanda suke hallaka. Sun hallaka ne domin sun ƙi su ƙaunaci gaskiya don su sami ceto. Saboda haka Allah zai aiko musu da babban ruɗu don su gaskata ƙarya" 1 Timoti 4:1 (SRDK) "Ruhu a sarari ya faɗa cewa a kwanakin ƙarshe waɗansu za su watsar da bangaskiya su bi ruhohi masu ruɗu da kuma abubuwan da aljanu suke koyarwa."

26 Mattiyu 28:18–20 (SRDK) "Sai Yesu ya zo wurinsu ya ce, "An ba ni dukan iko a sama da kuma ƙasa. Saboda haka ku tafi, ku mai da dukan al'umman duniya su zama almajiraina, kuna yi musu baftisma a cikin sunan Uba, da na Ɗa, da na Ruhu Mai Tsarki, kuna kuma koya musu, su yi biyayya da duk abin da na umarce ku, kuma tabbatacce, ina tare da ku kullum, har ƙarshen zamani."" Markus 16:15 (SRDK) "Ku tafi cikin dukan duniya, ku yi wa'azin bishara ga dukan halitta." Luka 24:46–48 (SRDK) "Ya ce musu, "Wannan shi ne abin da aka rubuta, cewa

dole Kiristi yă sha wahala, a rana ta uku kuma yă tashi daga matattu. Kuma a cikin sunansa za a yi wa'azin tuba da gafarar zunubai, ga dukan ƙasashe. Za a kuwa fara daga Urushalima. Ku ne shaidun waɗannan abubuwa." Ayyukan Manzanni 1:8 (SRDK) "Amma ku za ku karɓi iko sa'ad da Ruhu Mai Tsarki ya sauka a kanku; za ku kuma zama shaiduna cikin Urushalima, da kuma cikin dukan Yahudiya da Samariya, zuwa kuma iyakar duniya." Mattiyu 24:14 (SRDK) "Za a kuma yi wa'azin wannan bisharar mulki a cikin dukan duniya, yă zama shaida ga dukan al'ummai, sa'an nan ƙarshen yă zo." Romawa 10:14–18 (SRDK) "To, ta yaya za su kira ga wanda ba su gaskata ba? Ta yaya kuma za su gaskata wanda ba su taɓa ji ba? Ta yaya kuma za su ji ba tare da wani ya yi musu wa'azi ba? Kuma ta yaya za su yi wa'azi in ba an aike su ba? Kamar yadda yake a rubuce cewa, "Isowar masu kawo labari mai dadi abu mai kyau ne ƙwarai!" Amma ba dukan Isra'ilawa ne suka karɓi labari mai dadin nan ba. Gama Ishaya ya ce, "Ubangiji, wa ya gaskata saƙonmu?" Saboda haka, bangaskiya takan zo ne ta wurin jin saƙo, akan ji saƙon kuma ta wurin maganar Kiristi. Amma ina tambaya, "Ba su ji ba ne? Tabbatacce sun ji. "Muryarsu ta tafi ko'ina a cikin duniya, kalmominsu kuma har iyakar duniya."" Ru'uya ta Yohanna 14:6 (SRDK) "Sai na ga wani mala'ika yana tashi sama a tsakiyar sararin sama, yana kuma da madawwamiyar bishara wadda zai yi shela ga waɗanda suke zama a duniya, ga kowace al'umma, kabila, harshe, da kuma jama'a." Eusebius, *Tarihin Ikkilisiya* III.1 (NPNF2 1): "Bisa ga al'ada, ƙasar Fartiyawa ta faɗa wa Toma a matsayin filin aikinsa, Sikitiya ga Andarawus, Asiya kuma ga Yohanna..." (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 1) Tertullian, *Kariya* 37 (ANF 3): "Mu na jiya ne kawai, amma mun cika kowane wuri a cikinku..." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 3)

27 Ayyukan Manzanni 2:42 (SRDK) "Suka ba da kansu ga koyarwar manzanni da kuma ga zumunci, ga gutsuttsura burodin da kuma ga addu'a." 2 Tessalonikawa 2:15 (SRDK) "Saboda haka fa, 'yan'uwa, sai ku tsaya daram ku riƙe koyarwar da muka miƙa muku, ko ta wurin maganar baki ko kuma ta wurin wasiƙa." 1 Korintiyawa 11:2 (SRDK) "Ina yabonku saboda kuna tunawa da ni a cikin kowane abu, kuna kuma riƙe da koyarwar, yadda na ba ku." 1 Korintiyawa 15:1–4 (SRDK) "To, 'yan'uwa, ina so in tuna muku da bisharar da na yi muku wa'azinta, wadda kuka karɓa, wadda kuma kuka yanke shawara ku tsaya a kai. Ta wurin wannan bisharar ce kuka sami ceto, muddin kuna riƙe da wa'azin da na yi muku kam-kam. In ba haka ba, kun gaskata a banza ke nan. Gama abu farko mafi muhimmancin da na karɓo shi ne na ba ku cewa Kiristi ya mutu domin zunubanmu bisa ga Nassi, cewa an binne shi an kuma tashe shi a rana ta uku bisa ga Nassi," Yahuda 3 (SRDK) "Abokaina ƙaunatattu, ko da yake na yi marmari ƙwarai in rubuta muku game da ceton nan namu, sai na ga ya dace in rubuta, in gargaɗe ku ku tsaya da ƙarfi cikin bangaskiya wadda aka danƙa wa mutane masu tsarki na Allah sau ɗaya tak." 1 Tessalonikawa 5:21 (SRDK) "amma ku gwada kome, ku riƙe abin da yake mai kyau,"

28 Markus 7:7–8 (SRDK) "A banza suke mini sujada, koyarwarsu, dokokin mutane ne kawai.' Kun yar da umarnan Allah, kuna bin al'adun mutane." Markus 7:13 (SRDK) "Ta haka kuke rushe maganar Allah ta wurin al'adun da kuke miƙa wa 'ya'yanku. Haka kuma kuke yin abubuwa da yawa." Mattiyu 15:9 (SRDK) "A banza suke mini sujada, koyarwarsu, dokoki ne kawai da mutane suke koyarwa.' " Ishaya 29:13 (SRDK) "Ubangiji ya ce, "Waɗannan mutane sun zo kusa da ni da bakinsu suka kuma girmama ni da leɓunansu, amma zukatansu suna nesa daga gare ni. Sujadar da suke mini cike take da dokokin da mutane suka koyar." Kolossiyawa 2:8 (SRDK) "Ku lura kada wani yă ruɗe ku da ilimin banza da wofi. Wannan koyarwa ta mutane ce kawai. Ta fito daga ikokin wannan duniya ne ba daga Kiristi ba." Kolossiyawa 2:20–22 (SRDK) "Kun mutu tare da Kiristi. Yanzu ƙa'idodin wannan duniya ba su da iko a kanku. Don me kuke zama har yanzu kamar ku nasu ne? Kuna biyayya da umarnansu cewa,

“Kada ka kama! Kada ka ɗanɗana! Kada ka taɓa”? Irin waɗannan dokoki suna magana a kan abubuwan da ba sa daɗewa. Su ayyukan mutane ne, sun kuma fito daga koyarwar mutane.” Titus 1:14 (SRDK) “ba za su kuma mai da hankalinsu ga tatsuniyoyin Yahudawa ko ga umarnan waɗanda suke ƙin gaskiya ba.” Tertullian, *A kan Lulluɓin Budurwai* 1 (ANF 4): “Amma Kiristi Ubangijinmu ya kira kansa Gaskiya, ba Al’ada ba.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 4) Cyprian, *Wasika* 73.9 (ANF 5; Oxford 74): “...gama al’ada marar gaskiya tsufan kuskure ne.” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 5) Irenaeus, *Martani ga Koyarwar Karya* III.4.1–2: “Da yake fa muna da irin waɗannan tabbaci, ba dole ba ne a nemi gaskiya a wurin waɗansu, wadda yake da sauƙi a samu daga Ikkilisiya... Ta haka, ta wurin wannan tsohuwar al’adar manzanni, ba sa barin zuciyarsu ta ƙirƙiro wani abu na [koyarwar da] baƙin harshen waɗannan malamai [yake nunawa]...” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Vincent na Lérins, *Commonitorium* 2 (NPNF2 11): “muna riƙe da bangaskiyar nan wadda aka gaskata a ko’ina, kullum, da kuma ga kowa.” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 11)

29 1 Timoti 4:1 (SRDK) “Ruhu a sarari ya faɗa cewa a kwanakin ƙarshe waɗansu za su watsar da bangaskiya su bi ruhohi masu ruɗu da kuma abubuwan da aljanu suke koyarwa.” 1 Timoti 4:2–3 (SRDK) “Irin koyarwan nan tana zuwa ne daga waɗansu munafukai maƙaryata, waɗanda aka yi wa lamirinsu kaca-kaca. Suna hana mutane yin aure suna kuma umarce su kada su ci waɗansu irin abinci, waɗanda Allah ya halitta don waɗanda suka gaskata suka kuma san gaskiya, su karɓa da godiya.” Yaƙub 3:15 (SRDK) “Irin wannan “hikima” ba daga sama ta sauko ba, ta duniya ce, ta rashin ruhaniya, ta Iblis kuma.” 2 Korintiyawa 11:3–4 (SRDK) “Sai dai ina tsoro kada yă zama, kamar yadda maciji ya yaudari Hawwa’u da makircinsa, ku ma a bauɗar da hankalinku daga sahihiyar biyayya amintacciya ga Kiristi. Gama in wani ya zo wurinku yana wa’azin wani Yesu dabam da wanda muka yi wa’azinsa, ko kuma in kun karɓi wani ruhu dabam da wanda kuka karɓa, ko wata bishara dabam da wadda kuka karɓa, ya nuna kun yarda da su ke nan cikin sauƙinkai.”

30 Yohanna 17:21 (SRDK) “Ina so dukansu su zama ɗaya, ya Uba, kamar yadda kake a cikina, ni kuwa a cikinka. Haka su ma bari su zauna cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa kai ka aiko ni.” Yohanna 17:20–23 (SRDK) “Addu’ata ba saboda masu bina kaɗai ba ne. Ina addu’a kuma saboda waɗanda za su gaskata da ni ta wurin maganarsu. Ina so dukansu su zama ɗaya, ya Uba, kamar yadda kake a cikina, ni kuwa a cikinka. Haka su ma bari su zauna cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa kai ka aiko ni. Na ba su ɗaukakar da ka ba ni, don su zama ɗaya kamar yadda muke ɗaya. Ni a cikinsu kai kuma a cikina. Bari su kasance da cikakken haɗinkai, domin duniya ta san cewa kai ka aiko ni. Ka kuwa ƙaunace su yadda ka ƙaunace ni.” Afisawa 4:3–6 (SRDK) “Ku yi ƙoƙari sosai ku kiyaye zaman ɗayan nan da Ruhu ya ba ku, ku yi haka ta wurin zaman lafiya da juna. Dukanku jiki ɗaya ne, kuna kuma da Ruhu guda. An ba ku bege guda sa’ad da aka kira ku. Ubangiji ɗaya, bangaskiya ɗaya, baftisma kuma ɗaya, Allah ɗaya Uban duka, wanda yake a bisa duka, ta wurin duka, a cikin duka kuma.” Afisawa 4:13 (SRDK) “Wannan zai ci gaba har sai mun zama ɗaya a cikin bangaskiya da kuma ta wurin fahimtarmu na Ɗan Allah. Sa’an nan za mu zama balagaggu, kamar yadda Kiristi yake, mu kuma zama gaba ɗaya cikakku kamar sa.” 1 Korintiyawa 1:10 (SRDK) “Ina roƙonku ’yan’uwa, a cikin sunan Ubangijinmu Yesu Kiristi, dukanku ku yarda da juna, domin kada a sami tsattsaguwa a cikinku, domin kuma ku zama ɗaya, cikakku a cikin halinku da tunaninku.” Romawa 12:5 (SRDK) “haka ma a cikin Kiristi mu da muke da yawa mun zama jiki ɗaya, kuma kowace gaɓar ɗan’uwan sauran ne.” Kolossiyawa 3:14–15 (SRDK) “Fiye da waɗannan duka, ku yi ƙaunar juna, gama ƙauna ce take haɗa kome gaba ɗaya. Ku bar salamar Kiristi tă yi mulki a zukatanku, da yake a matsayin gaɓoɓin jiki ɗaya an kira ku ga salama. Ku

zama masu godiya." Zabura 133:1 (SRDK) "Abu mai kyau ne, mai dadi kuma sa'ad da 'yan'uwa suna zaman lafiya!" 1 Clement 46 (ANF 1): "Don me ake samun jayayya, da hargitsi, da rarrabuwa, da tsattsaguwa, da yaƙe-yaƙe a cikinku?" (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Ignatius, *Zuwa ga Afisawa* 4–5: "Saboda haka yana da amfani ku zauna cikin hadin kai marar aibi, domin ta haka ku riƙa jin dadin zumunci da Allah kullum. ... balle kuma na ɗauke ku masu albarka, ku da kuke hadɗe da shi kamar yadda Ikkilisiya take hadɗe da Yesu Kiristi, kamar kuma yadda Yesu Kiristi yake hadɗe da Uba, domin ta haka dukan abubuwa su yarda cikin hadin kai!" (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1); *Zuwa ga Filadelfiyawa* 3: "In wani ya bi wanda yake kawo tsattsaguwa a cikin Ikkilisiya, ba zai gaji Mulkin Allah ba." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Cyprian, *A kan Hadin Kan Ikkilisiya* 5–6: "Wannan hadin kai kuwa ya kamata mu riƙe shi da ƙarfi mu kuma tabbatar da shi, musamman mu da muke bishop-bishop masu shugabanci a cikin Ikkilisiya, domin mu kuma tabbatar cewa matsayin bishop kansa ɗaya ne kuma ba a rabe yake ba. ... Ba zai iya samun Allah a matsayin Ubansa kuma ba, wanda ba shi da Ikkilisiya a matsayin uwarsa." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 5)

31 Mattiyu 24:21 (SRDK) "Gama a lokacin za a yi wata matsananciyar wahala, wadda ba a taɓa yi ba tun farkon duniya har ya zuwa yanzu ba kuwa za a ƙara yi ba." Mattiyu 24:22 (SRDK) "Da ba don an taƙaita kwanakin nan ba, da babu wani da zai tsira, amma saboda zaɓaɓɓun nan, za a taƙaita kwanakin." Mattiyu 24:29 (SRDK) "Nan da nan bayan tsabar wahalan nan " 'sai a duhunta rana, wata kuma ba zai ba da haskensa ba; taurari kuma za su fāffādi daga sararin sama, za a kuma girgiza abubuwan sararin sama.'" Markus 13:19–20 (SRDK) "Domin wadɗancan kwanakin za su zama kwanaki na baƙin ciki, wadɗanda ba a taɓa yin irinsa ba tun farkon halitta, har yă zuwa yanzu, ba kuwa za a sāke yin irinsa ba. "Da ba don Ubangiji ya rage kwanakin nan ba, da ba wani da zai tsira. Amma saboda zaɓaɓɓu wadɗanda ya zaɓa, sai ya rage kwanakin." Daniyel 12:1 (SRDK) "A wannan lokaci Mika'ilu, babban mai mulki wanda yake kāre mutanenka, zai tashi. Za a yi lokacin matsananciyar wahala wanda ba a taɓa yi tun farkon ƙasashe har zuwa yanzu. Amma a lokacin da mutanenka, kowane mutum wanda aka sami sunansa a rubuce a cikin littafin, za a cece shi." Daniyel 7:21–25 (SRDK) "Ina cikin dubawa, sai ga wannan ƙaho yana yaƙi da tsarkaka yana kuma cin nasara a kansu, sai da Wannan wanda yake tun fil azal ya zo ya furta hukunci, aka kuma ba tsarkaka na Mafi Ɗaukaka gaskiya, lokaci kuwa ya cika sai suka karɓi mulki. "Sai ya ba ni wannan bayani, 'Dabbar nan ta huɗu, ita ce mulki na huɗu da zai bayyana a duniya. Zai bambanta da dukan sauran mulkoki, zai kuma cinye dukan duniya, yă tattake ta, yă kuma ragargaje ta. Kahonin nan goma, sarakuna ne goma wadɗanda za su taso daga wannan mulki. Bayansu kuma, wani sarki zai taso, wanda ya sha dabam da wadɗanda suka riga shi. Zai rinjayi sarakunan nan uku. Zai yi maganar saɓo a kan Mafi Ɗaukaka, zai kuma tsananta wa tsarkaka yă kuma yi ƙoƙarin sāke lokuta da shari'u. Za a miƙa tsarkaka a hannunsa na wani lokaci, lokuta da kuma rabin lokaci." Ru'uya ta Yohanna 7:14 (SRDK) "Na amsa na ce, "Ranka yă dadɗe, kai ka sani." Sai ya ce, "Wadɗannan su ne wadɗanda suka fito daga matsananciyar wahala; sun wanke tufafinsu suka kuma mai da su farare da jinin Ɗan Ragon nan." Ru'uya ta Yohanna 13:7 (SRDK) "Aka ba ta iko tă yaƙi tsarkaka tă kuma ci nasara a kansu..." *Didache* 16 (ANF 7): "Ku yi tsaro saboda ranku ... ku zauna a shirye, gama ba ku san sa'ar da Ubangijinmu zai zo ba." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 7) *Wasikar Barnabas* 4: "Abin tuntuɓe na ƙarshe (ko tushen hadari) yana gabatowa, wanda game da shi aka rubuta, kamar yadda Enok ya ce..." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1); Cyril na Urushalima, *Darasin Koyarwa* 15: "Wane ne fa mutumin nan mai albarka, wanda a lokacin zai ba da shaida game da Kiristi da ibada? ... Gama har zuwa yanzu Mashaida sun yi kokawa da mutane ne kawai; amma a zamanin Magabcin Kiristi za su yi yaƙi da Shaiɗan shi kansa." (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 7)

32 Duba bayani na 7.

33 1 Yohanna 2:18 (SRDK) “’Ya’yana ƙaunatattu, waɗannan su ne kwanakin ƙarshe; kuma kamar yadda kuka ji cewa magabcin Kiristi yana zuwa, ko yanzu ma abokan gāban Kiristi da yawa sun zo...” 1 Yohanna 2:22 (SRDK) “Wane ne maƙaryaci? Ai, shi ne mutumin da yake mūsun cewa Yesu shi ne Kiristi. Irin wannan mutum shi ne magabcin Kiristi, ya yi mūsun Uban da kuma Ɗan.” 1 Yohanna 4:3 (SRDK) “Amma duk ruhun da bai yarda da Yesu ba, ba daga Allah ba ne, ruhun magabcin Kiristi ne, wanda kuka ji yana zuwa, har ma ya riga ya shigo duniya.” 2 Yohanna 7 (SRDK) “Masu rudi da yawa, waɗanda ba su yarda da zuwan Yesu Kiristi cikin jiki ba, sun riga sun fito a duniya. Duk irin mutumin nan mai rudi ne kuma magabcin Kiristi.” 2 Tessalonikawa 2:3–10 (SRDK) “Kada ku bar wani yă rude ku ko ta yaya, gama wannan rana ba za tă zo ba sai an yi tawayen nan an kuma bayyana mutumin tawayen nan, mutumin da aka ƙaddara ga hallaka. Zai yi gāba yă kuma ɗaukaka kansa a bisa kome da ya shafe sunan Allah, ko kuma ake yi wa sujada, domin yă kafa kansa a haikalin Allah, yana shelar kansa a kan shi Allah ne. Ba ku tuna ba cewa sa’ad da nake tare da ku nakan gaya muku waɗannan abubuwa? Yanzu kuwa kun san abin da yake hana shi, wannan yana faruwa ne don a bayyana shi a daidai lokaci. Gama ikon asirin tawaye ya riga ya fara aiki; sai dai wannan da yake hana shi zai ci gaba da yin haka sai an kau da shi. Sa’an nan za a bayyana mai tawayen, Ubangiji Yesu kuwa zai hamɓare shi da numfashin bakinsa yă kuma hallaka shi da darajar dawowarsa. Zuwan mai tawayen nan zai zama ta wurin aikin Shaiɗan da aka bayyana cikin kowane irin ayyukan banmamaki, alamu da abubuwan banmamaki na ƙarya, da kuma cikin kowace irin muguntar da take rudin waɗanda suke hallaka. Sun hallaka ne domin sun ki su ƙaunaci gaskiya don su sami ceto.” Ru’uya ta Yohanna 13:1–8 (SRDK) “Macijin kuwa ya tsaya a bakin teku. Sai na ga wata dabba tana fitowa daga teku. Tana da ƙahoni goma da kawuna bakwai, da kuma rawani goma a ƙahoninta, a kowane kai kuwa akwai sunan saɓo. Dabbar da na gani ta yi kamar damisa, amma tana da ƙafafu kamar na beyar, bakinta kuma ya yi kamar na zaki. Macijin nan ya ba wa dabbar ƙarfinsa da gadon sarautarsa da kuma ikonsa mai girma. Ɗaya daga cikin kawunan dabbar ya yi kamar yana da raunin da zai iya kashe shi, amma raunin nan da zai iya kashe shi ya riga ya warke. Dukan duniya ta yi mamaki ta kuma bi dabbar. Mutane suka yi wa macijin sujada domin ya ba wa dabbar ikonsa, suka yi wa dabbar sujada, suka kuma yi tambaya cewa, “Wane ne yake kama da dabban nan? Wa zai iya yaƙe ta?” Aka ba wa dabbar baki don ta fadi kalmomin girman kai da na saɓo ta kuma yi amfani da ikonta har watanni arba’in da biyu. Ta buɗe bakinta don tă yi wa Allah saɓo, ta kuma ɓata sunansa da kuma mazauninsa da na waɗanda suke zama a sama. Aka ba ta iko tă yaƙi tsarkaka tă kuma ci nasara a kansu. Aka kuma ba ta iko bisa kowace kabila, jama’a, harshe da kuma al’umma. Dukan mazaunan duniya za su yi wa dabbar sujada, dukan waɗanda ba a rubuta sunayensu a cikin littafin ran da yake na Ɗan Ragon da aka yanka tun kafin halittar duniya ba.” Ru’uya ta Yohanna 17:12–14 (SRDK) “Kahonin nan goma da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karɓi mulki ba, amma waɗanda na sa’a guda za su karɓi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. Za su yi yaƙi da Ɗan Ragon, sai dai Ɗan Ragon zai ci nasara a bisansu domin shi ne Ubangijin iyayengiji, Sarkin sarakuna, tare da shi kuwa kirayayunsa, zaɓaɓɓunsa da kuma amintattu masu binsa za su kasance.” Daniyel 7:8 (SRDK) “Yayinda nake cikin tunani game da ƙahonin nan, a gabana kuwa ga wani ƙaho, ɗan ƙanƙani, wanda ya fito daga cikinsu; kuma an tumɓuke uku daga cikin ƙahonin farko kafin wannan. Wannan ƙaho yana da idanu kamar na mutum da kuma bakin da yake maganganun fariya.” Daniyel 7:25 (SRDK) “Zai yi maganar saɓo a kan Mafi Ɗaukaka, zai kuma tsananta wa tsarkaka yă kuma yi ƙoƙarin sāke lokuta da shari’u. Za a miƙa tsarkaka a hannunsa na wani lokaci, lokuta da kuma rabin lokaci.” Irenaeus, *Martani ga Koyarwar Karya* V.25.1 (ANF 1): Magabcin Kiristi, “da yake

shi ɗan tawaye ne kuma ɗan fashi, yana marmarin a yi masa sujada kamar Allah"; V.30.2–3: "...bari su jira, da farko, rabuwar mulkin zuwa goma; sa'an nan, a mataki na gaba, sa'ad da waɗannan sarakuna suke mulki, suna kuma fara tsara al'amuransu, suna kuma faɗaɗa mulkinsu, [bari su koya] su gane cewa wanda zai zo yana neman mulkin domin kansa, zai kuma tsoratar da waɗannan mutane da muke magana a kansu, yana da sunan da yake ɗauke da adadin nan da aka ambata, shi ne ainihin abin ƙyama mai kawo hallaka. ... Saboda haka ya fi tabbata, ba kuma shi da haɗari sosai, a jira cikar annabcin, da a riƙa yin zato, ana neman kowane suna da zai iya bayyana..." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Hippolytus, *A kan Kiristi da Magabcin Kiristi*: "To, kamar yadda aka yi annabci game da Ubangijinmu Yesu Kiristi, wanda shi ma Allah ne, a siffar zaki, saboda sarautarsa da ɗaukakarsa, haka kuma Nassosi a dā suka yi magana game da Magabcin Kiristi a matsayin zaki." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 5) Cyril na Urushalima, *Darasin Koyarwa* 15.12 (NPNF2 7): "Sarakuna goma na Romawa za su taso tare ... bayan waɗannan kuma na goma sha ɗaya, Magabcin Kiristi." (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 7)

34 Galatiyawa 1:6–9 (SRDK) "Ina mamaki yadda kuka yi saurin yashe wanda ya kira ku ta wurin alherin Kiristi, kuna juyewa ga wata bishara dabam wadda a gaskiya ba bishara ba ce ko kaɗan. Tabbatacce waɗansu mutane suna birkitar da ku, suna kuma ƙoƙari su karkatar da bisharar Kiristi. Amma ko mu, ko mala'ika daga sama ya yi wa'azin wata bishara dabam da wadda muka yi muku, bari yă zama la'ananne har abada! Kamar yadda muka riga muka faɗa, haka yanzu ma ina ƙara cewa in wani yana muku wa'azin wata bishara dabam da wadda kuka karɓa, bari yă zama la'ananne har abada!" (an ambace shi a cikin rubutun). 2 Korintiyawa 11:4 (SRDK) "Gama in wani ya zo wurinku yana wa'azin wani Yesu dabam da wanda muka yi wa'azinsa, ko kuma in kun karɓi wani ruhu dabam da wanda kuka karɓa, ko wata bishara dabam da wadda kuka karɓa, ya nuna kun yarda da su ke nan cikin sauƙinkai." 1 Korintiyawa 4:6 (SRDK) "To, fa 'yan'uwa, ga zancen waɗannan abubuwa, na misalta su ne ga kaina, da kuma Afollos saboda ku, don ku yi koyi da mu a kan abin da ake nufi da cewa, "Kada ku zarce abin da yake a rubuce." Ta haka, ba za ku yi taƙama da wani mutum fiye da wani ba." 1 Korintiyawa 15:1–4 (SRDK) "To, 'yan'uwa, ina so in tuna muku da bisharar da na yi muku wa'azinta, wadda kuka karɓa, wadda kuma kuka yanke shawara ku tsaya a kai. Ta wurin wannan bisharar ce kuka sami ceto, muddin kuna riƙe da wa'azin da na yi muku kam-kam. In ba haka ba, kun gaskata a banza ke nan. Gama abu farko mafi muhimmancin da na karɓo shi ne na ba ku cewa Kiristi ya mutu domin zunubanmu bisa ga Nassi, cewa an binne shi an kuma tashe shi a rana ta uku bisa ga Nassi," Yahuda 3 (SRDK) "Abokaina ƙaunatattu, ko da yake na yi marmari ƙwarai in rubuta muku game da ceton nan namu, sai na ga ya dace in rubuta, in gargaɗe ku ku tsaya da ƙarfi cikin bangaskiya wadda aka danƙa wa mutane masu tsarki na Allah sau ɗaya tak." Maimaitawar Shari'a 4:2 (SRDK) "Kada ku ƙara, kada ku rage daga cikin abin da nake umarce ku. Amma ku kiyaye umarnan nan na Ubangiji Allahnku, da na ba ku." Maimaitawar Shari'a 12:32 (SRDK) "Ku lura, ku aikata dukan abin da na umarce ku; kada ku ƙara, kada ku rage daga cikin." Karin Magana 30:6 (SRDK) "Kada ka ƙara ga maganarsa, in ba haka ba zai tsawata maka ya kuma nuna kai maƙaryaci ne." Ru'uya ta Yohanna 22:18–19 (SRDK) "Ina yin wa duk wanda ya ji kalmomin annabcin wannan littafi gargaɗi. Duk wanda ya ƙara wani abu a kansu, Allah zai ƙara masa annoban da aka bayyana a littafin nan. Duk wanda kuma ya yi ragi a kalmomi daga littafin annabcin nan, Allah zai ɗauke rabonsa na itacen rai da kuma na birnin nan mai tsarki, waɗanda aka bayyana a littafin nan." Irenaeus, *Martani ga Koyarwar Karya* I.10.1–2: "Kamar yadda na riga na lura, Ikkilisiya, da ta karɓi wannan wa'azi da wannan bangaskiya, ko da yake tana a warwatse a dukan duniya, duk da haka, kamar tana zaune a gida guda ne kawai, tana kiyaye su da kulawa. ... Gama, ko da yake harsunan duniya sun bambanta, duk da haka ma'anar al'adar ɗaya ce, ba ta canjawa." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) III.1.1: "Ba mu koyi shirin

cetonmu daga wurin wani ba, sai dai daga waɗanda bishara ta zo mana ta wurinsu...” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Tertullian, *Ka’ida Gaba da Masu Koyarwar Karya* 21 (ANF 3): “kowace koyarwa da ta jitu da ikkilisiyoyin manzanni—waɗannan kalibobi da tushe na asali na bangaskiya—dole a ɗauke ta gaskiya...” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 3) Polycarp, *Zuwa ga Filibbiyawa* 7: “Saboda haka, bari mu bar banzar mutane da yawa, da koyarwarsu ta ƙarya, mu koma ga maganar da aka daɓa mana tun daga farko...” (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Vincent na Lérins, *Commonitorium* 8–9 (NPNF2 11), game da Galatiyawa 1:8: “...manzon, yana aiwatar da ikon matsayinsa, ya yanke hukuncinsa da matuƙar tsanani, ‘Ko da mu,’ in ji shi, ‘ko mala’ika daga sama, ya yi muku wa’azin wata Bishara dabam da wadda muka yi muku wa’azi, bari ya zama la’ananne.’ ... Saboda haka yin wa’azin wata koyarwa ga Kiristoci na Katolika dabam da abin da suka karɓa ba a taɓa halatta ba, ba a halatta ba, ba kuwa za a taɓa halatta ba: kuma la’antar waɗanda suke wa’azin wani abu dabam da abin da aka karɓa sau ɗaya, kullum hakki ne, hakki ne a yanzu, kuma zai zama hakki kullum.” (an fassara daga rubutun Turanci na NPNF2 11)

35 Romawa 1:1 (SRDK) “Bulus, bawan Kiristi Yesu, kirayaye don yă zama manzo, keɓaɓɓe kuma domin bisharar Allah.” Galatiyawa 1:10 (SRDK) “Za a ce, ina ƙoƙarin neman amincewar mutane ne, ko amincewa ta Allah? Ko kuwa ina ƙoƙarin faranta wa mutane zuciya ne? Da a ce har yanzu ina ƙoƙarin faranta wa mutane zuciya ne, ai, da ban zama bawan Kiristi ba.” 2 Korintiyawa 4:5 (SRDK) “Gama ba wa’azin kanmu muke yi ba, sai dai na Yesu Kiristi, a kan shi ne Ubangiji, mu kuma bayinku saboda Yesu.” Ayyukan Manzanni 20:28 (SRDK) “Ku lura da kanku da dukan garken da Ruhu Mai Tsarki ya sa ku ku zama masu kula da shi. Ku zama masu kiwon ikkilisiyar Allah, wadda ya saya da jininsa.”

36 1 Korintiyawa 1:12–13 (SRDK) “...“Ni ina bin Bulus,” wani na cewa, “Ni ina bin Afollos,” wani kuma, “Ni ina bin Kefas,” har wa yau wani kuma, “Ni ina bin Kiristi.” Kiristi a rabe ne? Bulus ne aka gicciye dominku? An yi muku baftisma a cikin sunan Bulus ne?” 1 Korintiyawa 3:3–7 (SRDK) “Har yanzu kuna rayuwa bisa ga halin mutuntaka. Da yake akwai kishi da faɗace-faɗace a cikinku, ba rayuwa irin ta halin mutuntaka ke nan kuke yi ba? Kuma ba rayuwa irin ta mutane ce kawai kuke yi ba? Gama sa’ad da wani ya ce, “Ni na Bulus ne,” wani kuma ya ce, “Ni na Afollos ne,” ba rayuwa irin ta mutane ke nan kuke yi ba? Shin, wane ne Afollos? Wane ne kuma Bulus? Ai, bayi ne kawai waɗanda ta wurinsu kuka gaskata, kamar yadda Ubangiji ya ba kowannensu aikinsa. Ni na shuka iri, Afollos kuma ya yi banruwa, amma Allah ne ya sa irin ya yi girma. Don haka, da wanda ya yi shuki, da wanda ya yi banruwa, ba a bakin kome suke ba, sai dai Allah kaɗai, mai sa abubuwa su yi girma.” Yohanna 10:16 (SRDK) “Ina da waɗansu tumaki da ba na wannan garken ba ne. Dole ne in kawo su su ma. Za su saurari muryata, za su kasance garke guda ɗaya, makiyayi guda kuma.” Afisawa 2:14–19 (SRDK) “Gama shi kansa shi ne salamarmu, shi ne ya kawo ƙungiyoyi biyu suka zama ɗaya, ya kuma rushe katangan nan ta ƙiyayya wadda ta raba mu. Kiristi ya ba da jikinsa don yă kawar da doka da dukan umarnanta da kuma ƙa’idodinta. Ya yi haka domin yă halicci sabuwar zuriya daga zuriyoyin nan biyu. Ta haka kuma ya kawo salama tsakaninsu. A kan gicciye, Kiristi ya kawar da ƙiyayyar da take tsakaninmu da juna. Ya kuma kawo sulhu tsakaninmu da Allah. Ya zo ya yi muku wa’azin salama; ku da kuke nesa da shi, ya kuma yi wa waɗanda suke kusa. Gama ta wurinsa dukanmu za mu iya zuwa gun Uba ta wurin Ruhu guda. Don haka, yanzu ku ba baƙi ba ne, ku kuma ba bare ba ne. Ku ’yan ƙasa ne tare da mutanen Allah, iyalin gidan Allah kuma.” Afisawa 4:4–6 (SRDK) “Dukanku jiki ɗaya ne, kuna kuma da Ruhu guda. An ba ku bege guda sa’ad da aka kira ku. Ubangiji ɗaya, bangaskiya ɗaya, baftisma kuma ɗaya, Allah ɗaya Uban duka, wanda yake a

bisa duka, ta wurin duka, a cikin duka kuma." Galatiyawa 3:28 (SRDK) "Babu bambanci tsakanin mutumin Yahuda da mutumin Al'ummai, bawa da 'yantacce, namiji da ta mace, gama dukanku ɗaya ne cikin Kiristi Yesu." Kolossiyawa 3:11 (SRDK) "A wannan sabuwar rayuwa babu bambanci ko kai mutumin Al'ummai ne ko mutumin Yahuda, mai kaciya ne ko marar kaciya, baƙo, baƙauye, bawa ne ko 'yantacce, gama Kiristi shi ne kome, kuma yana cikin kome." 1 Clement 47 (ANF 1): "ya rubuta muku game da kansa, da Kefas, da Afollos, domin ko a lokacin ma an riga an kafa ƙungiyoyi a cikinku." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Ignatius, *Zuwa ga Filadelfiyawa* 3: "Gama duk waɗanda suke na Allah da na Yesu Kiristi suna tare da bishop." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1) Tertullian, *Ka'ida Gaba da Masu Koyarwar Karya* 20 (ANF 3): "ikkilisiyoyin, ko da yake suna da yawa haka suke kuma da girma, ba su wuce ikkilisiya guda ta farko ba, (wadda) manzanni (suka kafa), wadda dukansu (suka fito) daga gare ta." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 3)

37 1 Korintiyawa 14:40 (SRDK) "Sai dai a yi kome daidai da kuma cikin tsari." 1 Korintiyawa 14:33 (SRDK) "Gama Allah, ba Allah mai sa rikicewa ba ne, sai dai mai salama. Kamar yadda yake a dukan ikkilisiyoyi na tsarkaka." 1 Korintiyawa 12:28 (SRDK) "A cikin ikkilisiya, da farko dai Allah ya zaɓa waɗansu ya naɗa su su zama manzanni, na biyu annabawa, na uku malamai, sa'an nan masu yin ayyukan banmamaki, sai masu baiwar warkarwa, da masu taimakon waɗansu, da masu baiwar gudanarwa, sa'an nan kuma masu magana da harsuna iri-iri." Ayyukan Manzanni 6:1–6 (SRDK) "A waɗannan kwanaki, sa'ad da yawan almajirai suke ƙaruwa, sai Yahudawan masu jin Hellenanci a cikinsu suka yi gunaguni a kan Yahudawan da suke Ibraniyawa domin ba a kula da gwaurayensu a wajen raba abinci na yau da kullum. Saboda haka Sha Biyun nan suka tara dukan almajirai wuri ɗaya, suka ce, "Bai zai yi kyau mu bar hidimar maganar Allah don mu shiga hidimar abinci ba. 'Yan'uwa, ku zaɓi mutum bakwai daga cikinku waɗanda aka sani suna cike da Ruhu da kuma hikima. Mu kuwa za mu danƙa musu wannan aiki mu kuwa mu mai da halinmu ga yin addu'a da kuma hidimar maganar Allah." Wannan shawarar kuwa ta gamshi dukan ƙungiyar. Sai suka zaɓi Istifanus, mutumin da yake cike da bangaskiya da kuma Ruhu Mai Tsarki; da Filibus, Burokorus, Nikano, Timon, Farmenas, da Nikolas daga Antiyok, wanda ya tuba zuwa Yahudanci. Suka gabatar da waɗannan mutane wa manzanni, waɗanda kuwa suka yi addu'a, suka ɗibiya hannuwansu a kansu." Titus 1:5 (SRDK) "Dalilin da ya sa na bar ka a Kirit shi ne don ka daidaita abubuwan da suka rage da ba a kammala ba, ka kuma naɗa dattawa a kowane gari, yadda na umarce ka." 1 Clement 40 (ANF 1): "ba tare da rashin tunani ko rashin tsari ba, amma a lokatai da sa'o'in da aka ƙayyade." (an fassara daga rubutun Turanci na ANF 1)

38 Duba bayani na 26.

39 1 Timoti 2:4 (SRDK) "wanda yake so dukan mutane su sami ceto su kuma zo ga sanin gaskiya." Yohanna 8:32 (SRDK) "Sa'an nan za ku san gaskiya, gaskiyar kuwa za tă 'yantar da ku." Yohanna 8:36 (SRDK) "Saboda haka in Ɗan ya 'yantar da ku, za ku 'yantu da gaske." Yohanna 14:6 (SRDK) "Yesu ya amsa ya ce, "Ni ne hanya, ni ne gaskiya, ni ne kuma rai. Ba mai zuwa wurin Uba sai dai ta wurina." Yohanna 17:17 (SRDK) "Ka tsarkake su ta wurin gaskiya; maganarka ce gaskiya." 2 Timoti 2:25 (SRDK) "Waɗanda suke gāba da shi kuwa dole yă yi musu gargaɗi cikin hankali, da fata Allah zai sa su tuba su kai ga sanin gaskiya," Ibraniyawa 10:26 (SRDK) "Ba wata hadayar da za a yi don mutanen da suka yanke shawara su yi ci gaba da yin zunubi da gangan bayan sun sami sanin gaskiya."

Dukan nassosin Littafi Mai Tsarki da aka kawo da Hausa a wannan shafi an ɗauko su ba tare da an canja kome ba daga *Biblica® Buɗaɗɗen Littafi Mai Tsarki, Sabon Rai Don Kowa™*. Rubutun: ebible.org/hausa. Ɗigo uku (...) suna nuna inda aka tsallake wani sashe.
Biblica® Buɗaɗɗen Littafi Mai Tsarki, Sabon Rai Don Kowa™ Neman RubutaccenIzini © 2009, 2020 ta hannun Biblica, Inc. Biblica® Open Hausa Contemporary Bible™ Copyright © 2009, 2020 by Biblica, Inc. “Biblica” wani tambarin ne da aka yi wa rajista a ofishi Lamba Kerar da Tambari a Amurka ta hannun Biblica, Inc. Wanda aka yi amfani ta wurin samun izini. “Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
An sami wannan aiki a saukake a ƙarkashin lasisin Kasa da ƙasa na Lasisin Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 na Kasa da ƙasa (CC BY-SA). Don a ga kwafin wannan lasisi, a ziyarci: http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 ko kuma a aika ta wasiƙa zuwa ga Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA. This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.